Sterck & De Vreese
Noordboek
Noordboek | HL books

NAJAAR 2022

DE UITGEVERS VAN BOEKEN OVER
CULTUUR • NATUUR • GESCHIEDENIS • KUNST • FILOSOFIE • LIFESTYLE

INHOUD

NATUUR | TUIN

5 Vogels van Europa
6 De rode lijster
7 Grutto!
9 Vogelatlas Amsterdam
11 Over zingende muizen en piepende olifanten
12 51 woorden voor sneeuw
13 De pony's aan de rand van de wereld
14 In het hart van het Overijsselse landschap
15 Natuurbeheer
16 Schemerjacht
17 De Bonte Bentheimer
19 Mijn 1000 soortentuin
20 Snoeien
21 Wildplukken in de stad
22 Mijn tuin, mijn paradijs

CULTUUR | GESCHIEDENIS | KUNST

24 Het raadsel Vermeer
25 Het meisje van de valse Vermeer
27 Floralia
29 Kunst en Koken
31 De Historia Naturalis De Naturalis Historia
32 Compendium van rituele planten in Europa
33 Strategie en tactiek
35 Jopie Huisman
36 Wit goud, groene woestijn
37 Creatief ondernemerschap in de 18de eeuw
38 Trilbil en duivelsdrek
39 Vrijheid, vetes, vagevuur
40 Jeen van den Berg

LIFESTYLE | CULINAIR | PSYCHOLOGIE

43 Handboek patisserie
45 Ik denk ... dat ik te veel denk
46 5 minuten therapie
47 De ademhalingsrevolutie
48 Jij ook altijd!
49 Echt contact
50 Fietsen tegen de grens

FILOSOFIE | WETENSCHAP

53 Alledaagse moleculen
55 Atlas van de vooruitgang
57 Atlas van de onzichtbare feiten
59 Het bewustzijn van de bij
60 De konijnen van Fibonacci
61 Shared space
62 Bezield onderwijs
63 Logica
64 Vriendschap
65 Filosofie van de materie
66 De lessen van Wouter Applemuzz
68 Zoöpolis
69 Pleidooi voor dierenrechten
70 Je weg vinden in het daoïsme
71 De Wonsstelling Wat het hele dorp wist Stabij

72 Eerder aangeboden en succesvolle titels

NATUUR

TUIN

• *standaardwerk*
• *928 soorten*
• *4700 schitterende foto's*
• *540 verspreidingskaarten*

ROB HUME, ROBERT STILL, ANDY SWASH EN HUGH HARROP

Vogels van Europa

de meest complete fotogids

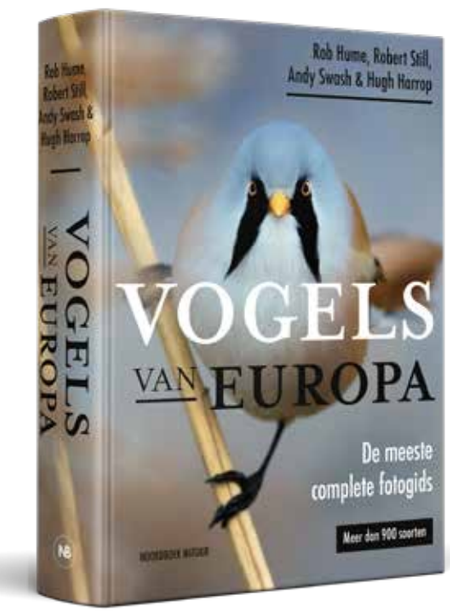

Vogels van Europa is een gemakkelijk te gebruiken, praktische en toegankelijke gids over alle vogels van Europa. Met meer dan 900 soorten, geïllustreerd met meer dan 4.700 foto's en inclusief 540 kaarten gemaakt in samenwerking met Birdlife International is dit de meest uitgebreide, gezaghebbende en ambitieuze fotogids die ooit is gemaakt.

De gedetailleerde beschrijvingen van het verenkleed maken de determinatie van alle vogels mogelijk – man, vrouw, broedend, niet-broedend, volwassen en onvolwassen, evenals onderscheidende ondersoorten. Voor natuurliefhebbers en vogelaars van elk niveau zijn duidelijke teksten en details over verspreidingsgebied, status en habitat toegevoegd, en een ongeëvenaarde selectie foto's. De foto's zijn natuurgetrouw en informatief én een lust voor het oog, waardoor dit een prachtig boek is om van te genieten.

De auteurs zijn internationaal gerenommeerde vogelexperts en fotografen. Zij hebben tientallen belangrijke vogelpublicaties op hun naam staan.

'Een geweldig overzichtelijke gids en superfijn naslagwerk dat ik iedere dag gebruik!'

PAUL BÖHRE, samensteller Roots Vogelmagazine

Originele titel: *Europe's Birds* • Vertaling: Ger Meesters

€ 39,90 • Hardback • 640 pagina's • 15 x 21 cm • NUR 435
ISBN 978 90 5615 947 4 • December 2022 • Noordboek Natuur

FRED WOUTERS

De rode lijster

Vogels beschermen in een gepolariseerd land

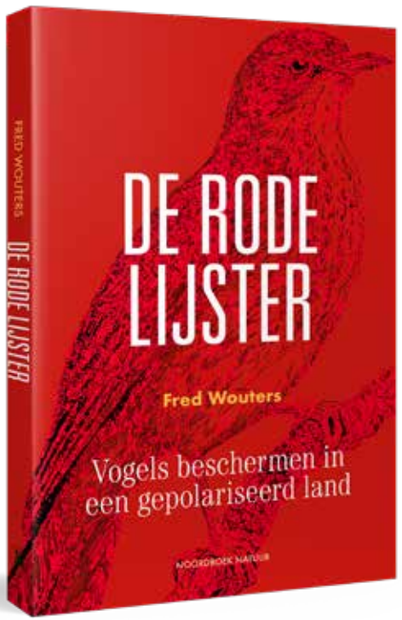

De natuur staat onder zware druk. Wetenschappelijke rapporten stellen dat de biodiversiteit onder andere door intensieve monocultuur, ontbossing en klimaatverandering dramatisch is afgenomen en dat deze daling de komende jaren zal doorzetten. De afname van soorten is voer voor discussies aan talkshowtafels en op opiniepagina's in kranten. Toch rijzen er ook vragen, zoals: Moet iedere vogelsoort wel worden beschermd? En moet dat tegen iedere prijs?

In dit prikkelende essay zoekt Fred Wouters, oud-directeur van Vogelbescherming Nederland, al schrijvende naar antwoorden op deze en andere uiterst complexe en gevoelige vraagstukken. Hij doet dit aan de hand van voorbeelden uit zijn periode als directeur. Hij analyseert de problemen, bestudeert politieke besluiten en de laatste wetenschappelijke inzichten en praat vooral met heel veel betrokkenen uit het hele land. Het resultaat is een even gedurfd als urgent essay waarin Wouters ook het handelen van Vogelbescherming Nederland zelf onder de loep neemt.

FRED WOUTERS heeft veel ervaring in de nationale en internationale natuurbescherming en was tot 2022 directeur van Vogelbescherming Nederland.

€ 14,90 • Paperback • Zwart wit illustraties • Ca. 144 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 435
ISBN 978 90 5615 953 5 • November 2022 • Noordboek Natuur

RUBEN SMIT EN ROB BUITER

Grutto!

De reis van onze nationale vogel

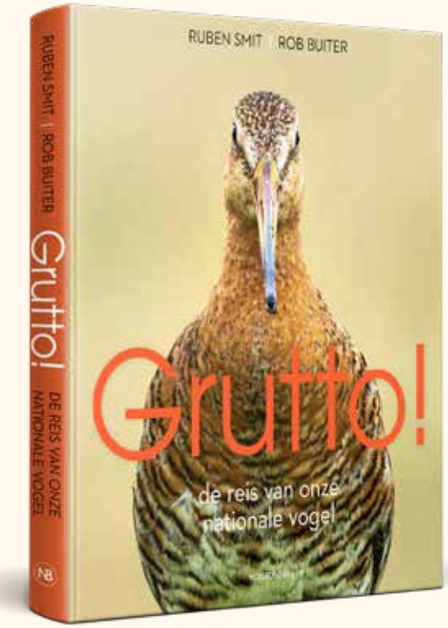

Dit boek vertelt het magistrale verhaal van de manier waarop de statige steltloper grutto, onze nationale vogel, overleeft op zijn reis over de wereld op weg naar zijn broedgebied in Nederland. De grutto is eigenlijk de Nederlandse 'polder-panda'; onze nationale vogel levend in onze weilanden. In rap tempo verdwijnt de vogel uit ons land. Het oer-Hollandse beeld van de parmantige steltloper in de bloemrijke weilanden van onze polders is steeds vaker met een lampje te zoeken. Hoe kan dat? En wat zegt dat over ons landschap? Dit intieme en indrukwekkende reisverslag laat zien hoe de vogel probeert te overleven in een continue veranderende wereld.

Dit boek vertelt op unieke wijze het verhaal van onze grutto, die symbool staat voor de rol van biodiversiteit in onze huidige samenleving.

Het boek bij de film Grutto!

RUBEN SMIT is gepassioneerd ecoloog en filmmaker. Hij won vele nationale en internationale prijzen, waaronder *BBC Wildlife Photographer of the Year*. ROB BUITER is een gerenommeerd wetenschapsjournalist. Hij werkt o.a. voor *Trouw* en *BNNVARA Vroege Vogels*.

De grutto is de hoofdrolspeler in het nieuwste project van gouden-kalfwinnaar Ruben Smit (bekend van WAD en De Nieuwe Wildernis)

€ 22,50 • Hardback, volledig in kleur • Ca. 144 pagina's • 24 x 28 cm • NUR 435
ISBN 978 90 5615 955 9 • Noordboek Natuur

Vogelatlas Amsterdam *is een informatief en prachtig boek voor iedere natuur- en vogelliefhebber*

FRANK VAN GROEN, JIP LOUWE KOOIJMANS, GEERT TIMMERMANS EN KOEN WONDERS

Vogelatlas Amsterdam

Broedvogels en wintervogels in en rond de hoofdstad

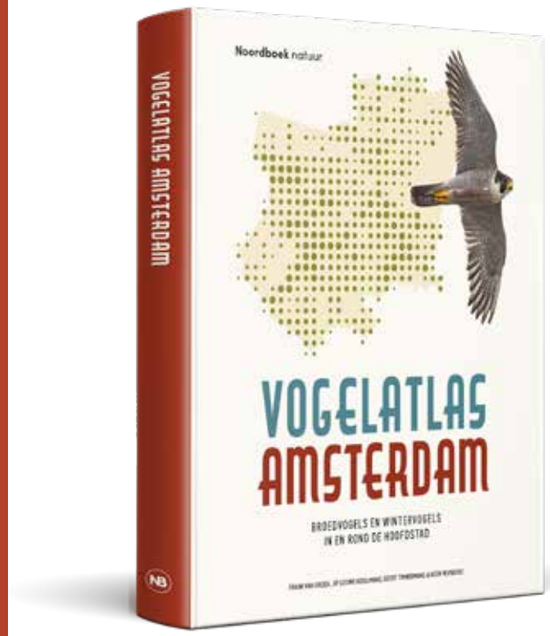

De auteurs zijn gepassioneerde stadsecologen die samen met tientallen vogelkenners alle kennis over de vogels van Amsterdam bij elkaar gebracht hebben.

Amsterdam is rijk aan vogels. Van broedende slechtvalken op het Rijksmuseum tot baardmannetjes in landelijk Noord en alles daartussenin. Dankzij de grote diversiteit aan biotopen broeden en/of overwinteren er bijna tweehonderd soorten.
Nooit eerder is de hoofdstedelijke vogelwereld zo uitgebreid geïnventariseerd en beschreven. Soorten, soortgroepen en landschappen in de Amsterdamse regio komen uitgebreid aan bod. De auteurs analyseren de veranderingen hierin en wijzen op de oorzaken daarvan. Intensivering van agrarisch grondgebruik, stikstofdepositie, verdichting van de stad en klimaatverandering gaan ook aan Amsterdam niet voorbij. Zoals de vestiging van zuidelijke soorten als de Cetti's zanger, de toename van de Halsbandparkiet, het nagenoeg verdwijnen van soorten als Wulp en Kemphaan en het uitsterven van de Zomertortel.

Voor alle bewoners van de stad én voor de beheerders van de parken, lanen en grachten, doen de auteurs ten slotte aanbevelingen om de vogelrijkdom te behouden en te versterken. Het toepassen van een aantal eenvoudige tips voor de inrichting van tuin, straat of balkon maken van Amsterdam een nóg groter vogelparadijs.

In samenwerking met de *Vogelwerkgroep Amsterdam*

9 789056 159481

€ 34,90 • Hardback, volledig in kleur • Ca. 400 pagina's • 23 x 28 cm • NUR 435
ISBN 978 90 5615 948 1 • September 2022 • Noordboek Natuur

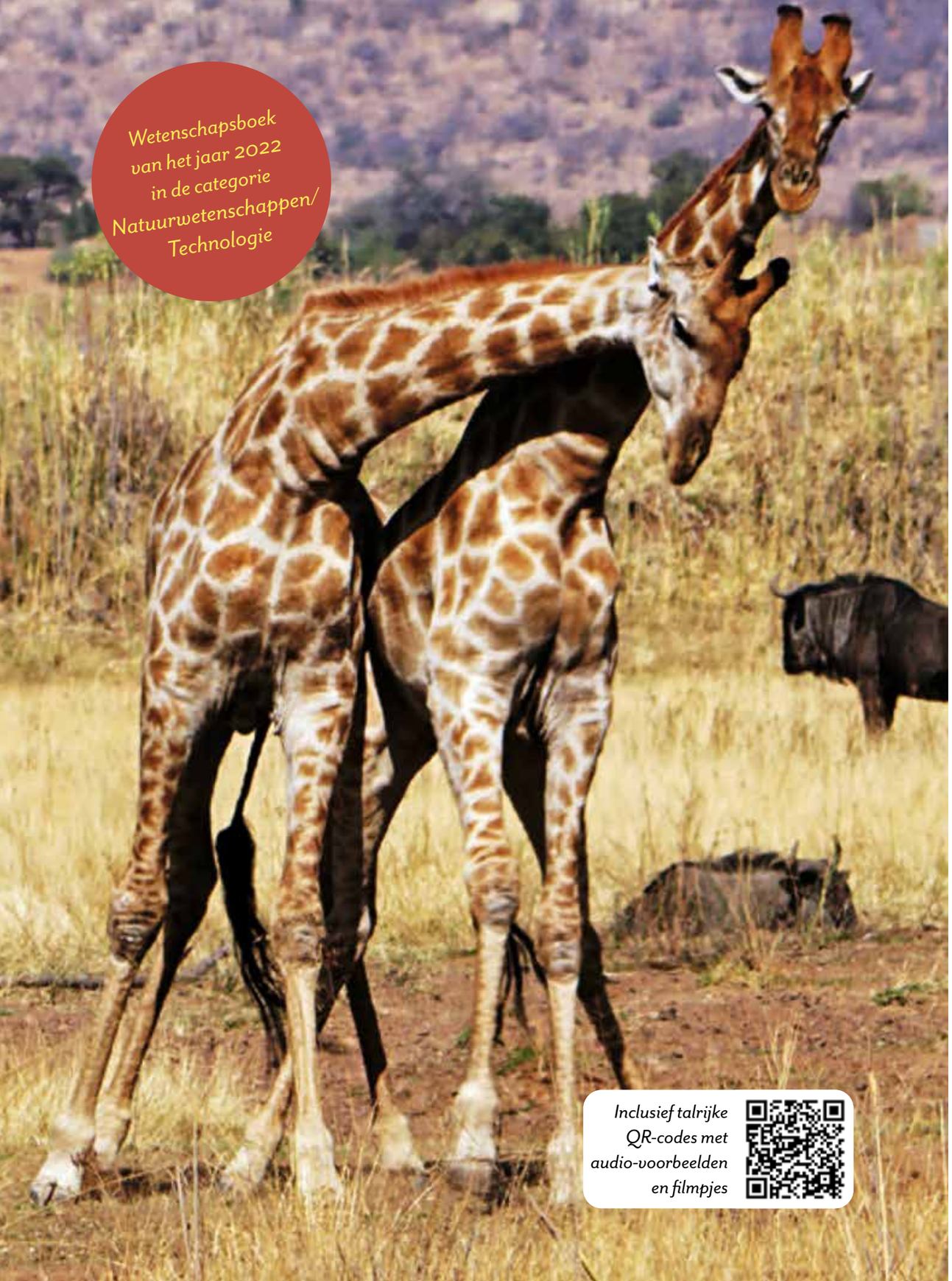

Wetenschapsboek van het jaar 2022 in de categorie Natuurwetenschappen/ Technologie

Inclusief talrijke QR-codes met audio-voorbeelden en filmpjes

ANGELA STÖGER

Over zingende muizen en piepende olifanten

Hoe dieren communiceren en wat wij kunnen leren als we echt naar ze luisteren

Dieren tjilpen, krijsen, blaffen, kletsen, kakelen en piepen niet toevallig. Het taalconcert van dieren is even verfijnd als divers. Het getuigt van hun indrukwekkende cognitieve en emotionele vermogens, waarmee zij ons mensen niet zelden grote stappen voor zijn.
Ook communiceren ze niet via een puur instinctief patroon van roepen en antwoorden. Maar hoe en waarom communiceren ze? Welke informatie brengen ze over in hun geluiden? Wat voor talen spreken zij, en wat maakt klanken in de eerste plaats tot een taal?
Dit boek behandelt de nieuwste wetenschappelijke bevindingen over de fascinerende taal van dieren.
De auteur neemt ons mee op een enerverende reis door de wereld van de dierencommunicatie.

Angela Stöger vertelt ons bijvoorbeeld hoe zij kon bewijzen dat giraffen geluiden maken, over haar ontmoetingen met pratende olifanten en over de verbazingwekkend gedifferentieerde communicatiepatronen van dolfijnen.

Hoe beter we luisteren, hoe beter we onze dieren leren begrijpen. Angela Stöger gaat ook in op de vraag hoe zij omgaan met het lawaai dat wij mensen maken. Laten we de fascinerende bevindingen van de bioakoestiek gebruiken om zowel huisdieren als wilde dieren beter te beschermen en te begrijpen.

ANGELA STÖGER (1976) is gedragswetenschapper, cognitief bioloog en deskundige op het gebied van bioakoestiek en geluidscommunicatie. Zij is een van 's werelds meest gerenommeerde olifantenonderzoekers. Aan de Universiteit van Wenen staat zij aan het hoofd van het Mammal Communication Lab, dat zij in 2011 heeft opgericht.

9 789056 159436

Vertaling: Klaske Kamstra

€ 22,50 • Paperback met flappen • Ca. 208 pagina's • 14,5 x 21,5 cm • NUR 410
ISBN 978 90 5615 943 6 • Oktober 2022 • Noordboek

NANCY CAMPBELL

51 woorden voor sneeuw

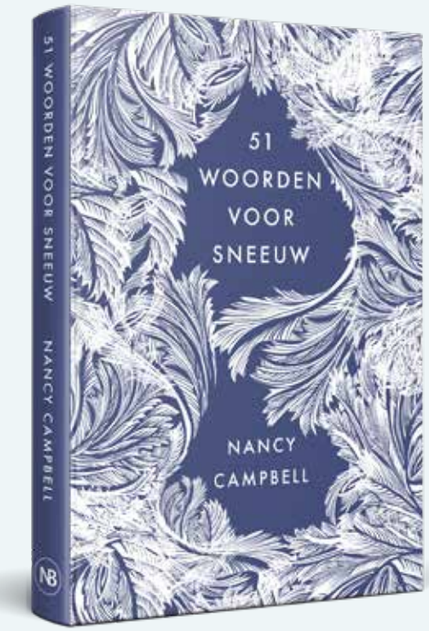

In Japan is het Yuki-onna – 'een godin'. In het IJslands Hundslappadrífa – 'vlokken zo groot als een hondenpoot'. In het Hawaiiaans is sneeuw hau – 'parelmoer', maar ook 'liefde'. Elke taal en cultuur heeft zijn eigen woord voor de vederachtige, juweelachtige vlokken die uit de lucht vallen. Van IJsland tot Groenland, van bergtop tot bevroren bos, van schoolplein tot park, sneeuw wordt verwelkomd, gevreesd, gewaardeerd en er wordt in gespeeld. In dit lyrische en prachtig uitgevoerd boek graaft poolreizigster en bekroond schrijfster Nancy Campbell diep in de betekenissen, etymologieën en geschiedenissen van eenenvijftig woorden voor sneeuw uit de hele wereld. Elk van deze taalkundige sneeuwkristallen ligt onder haar vergrootglas en biedt een hele wereld van mythen, cultuur en verhalen.

Een schitterend vormgegeven boek dat in de smaak zal vallen bij taalliefhebbers, natuurfans, leunstoelreizigers en iedereen die op zoek is naar iets sprankelends om cadeau te geven.

NANCY CAMPBELL is dichteres en non-fictieschrijfster, haar poolreizen inspireerden haar. Zij verbleef als *artist in residence* in het meest noordelijke museum ter wereld, op Upernavik op Groenland.

'Een sprankelende en prachtige meditatie'

INDEPENDENT

Vertaling: Ed van Eeden

€ 22,50 • Hardback, linnen band, geïllustreerd • Ca. 240 pagina's • 14 x 20,5 cm
NUR 610 | 500 • ISBN 978 90 5615 941 2 • Oktober 2022 • Noordboek

9 789056 159412

CATHERINE MUNRO

De pony's aan de rand van de wereld

Een verhaal van hoop en saamhorigheid op Shetland

De pony's aan de rand van de wereld is het verhaal van het eerste jaar van een jonge, Schotse vrouw op Shetland. Ze bestudeerde Shetlandpony's, de kleine maar robuuste dieren die generaties Shetlanders hebben geholpen hun harde leefomgeving te overleven, om onderzoek te doen naar het gedeelde leven van mens en dier. Ze werd tijdens haar studie warm onthaald door de eilandbewoners, luisterde naar hun verhalen en leerde hun manier van leven begrijpen. Het verslag van dat jaar kenmerkt zich niet alleen door de wisseling van de seizoenen, maar ook door de hoogdagen van de Shetlandkalender en de bijbehorende festiviteiten.

Het is een lyrisch en actueel boek over gemeenschap, de verbindingen tussen mensen, dieren en landschap, rijk aan verhalen over Shetlanders en hun dieren. Daarnaast bevat het vele wetenswaardigheden over de geschiedenis van deze paarden.

Dit is het eerste boek van CATHERINE MUNRO. Ze werkt nu als reisleidster op Shetland, waar ze woont met haar man en jonge kinderen. Zie ook haar blog: https://catherinemmunro.wordpress.com

'Een meditatie over de band tussen mens, dier en natuur. Ik werd volledig ondergedompeld in dit afgelegen landschap.'
KATHERINE MAY,
bestsellerauteur van *Winteren*

Vertaling: Erika Venis/Vitataal

€ 22,50 • Paperback met flappen • Ca. 256 pagina's • 15 x 23 cm • NUR 320
ISBN 978 90 5615 945 0 • Oktober 2022 • Noordboek

9 789056 159450

LUC JEHEE EN MARK VAN VEEN

In het hart van het Overijsselse landschap

Een erfenis van de textielindustrie

LUC JEHEE is kenner van de natuur in Overijssel. MARK VAN VEEN is insectenkenner, maar vooral toch een strateeg op het gebied van mens en natuur.

Hoe textielfabrikanten de Overijsselse natuur beschermden is een lang bewaard gebleven geheim. De Twentse textielfabrikant Gerrit Jan van Heek jr. zag negentig jaar geleden al het belang van natuurbescherming en gaf de aanzet tot de oprichting van wat nu de provinciale natuurbeschermingsorganisatie Landschap Overijssel is. Tegelijk riep hij andere fabrikanten op om het karakteristieke landschap te behouden en zorgvuldig om te gaan met cultuurhistorische waarden.

In mei 1941, midden in de Tweede Wereldoorlog, lag er een masterplan en samen gaven de textielfabrikanten geld om dit te realiseren. Enige drang van Van Heek was daarbij wel nodig. Ze zochten naar gebieden die voor ontginningen het minst interessant waren, om zo de boeren te sparen. Zo groeide de industrie uit tot de grootste financier van het Overijssels Landschap. Je kunt dan ook stellen dat de industrie, en Van Heek in het bijzonder, een belangrijk deel van de Overijsselse natuur heeft weten te behouden. Landschap Overijssel beheert nu negen gebieden die met de status Natura 2000 behoren tot de Europese topnatuur.

Textielfabrikant werd grondlegger van topnatuur

In samenwerking met het *Landschap Overijssel*

€ 29,90 • Hardback, volledig in kleur • Ca. 272 pagina's • 19 x 26 cm • NUR 694
ISBN 978 90 5615 952 8 • September 2022 • Noordboek Natuur

JAN VAN UYTVANCK, MARTIN HERMY, GEERT DE BLUST EN MAURICE HOFFMANN

Natuurbeheer

Praktijk en wetenschap hand in hand

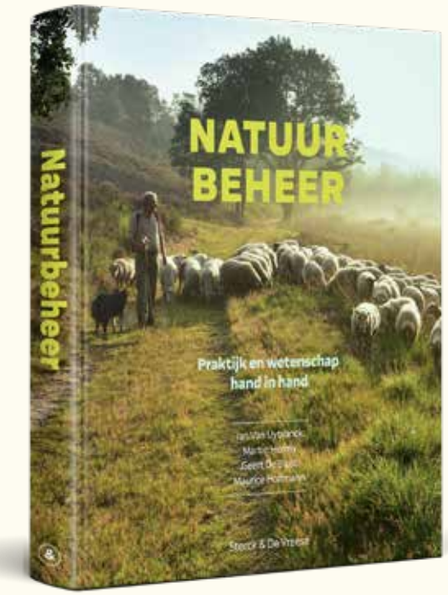

De auteurs van dit boek steunen op jaren wetenschappelijk onderzoek én praktijkervaring.

Waarom sterven planten en dieren uit? Wat zijn ecosysteemdiensten? Waarom zijn waterplassen en moerassen zo belangrijk? Hoe meet je veranderingen? Werkt natuurbeheer in tijden van klimaatverandering? Waarom grazen er koeien en paarden in een natuurgebied? Wat is het probleem met stikstof en fosfor? Mag natuur niet gewoon natuur zijn, spontaan, zelfstandig, authentiek, wat wilder? Waarom is natuurherstel even belangrijk als natuurbeheer?

Natuurbeheer - Praktijk en wetenschap hand in hand gaat in op deze en nog veel meer fundamentele en praktische vragen waarmee natuurbeheerders, onderzoekers en beleidsmensen worden geconfronteerd. Het boek legt een brede basis voor de ontwikkeling van meer specifieke beheervisies en -maatregelen betreffende onze belangrijkste ecosystemen, zoals wetlands, graslanden, heiden, bossen en duinen. Belangrijke hedendaagse topics zijn de herwaardering van natuurlijke processen, de rol van grote grazers en natuurlijk ook klimaatadaptief natuurbeheer. *Rewilding* wint aan populariteit en wordt hier voorgesteld als een boeiende, alternatieve strategie op het gebied van natuurbehoud.

Schitterende illustraties, verklarende grafieken en kaarten

€ 59,90 • Hardback • Ca. 420 pagina's • 23 x 28 cm • NUR 410
ISBN 978 90 5615 970 2 • Oktober 2022 • Sterck & De Vreese

HANS MULDER

Schemerjacht

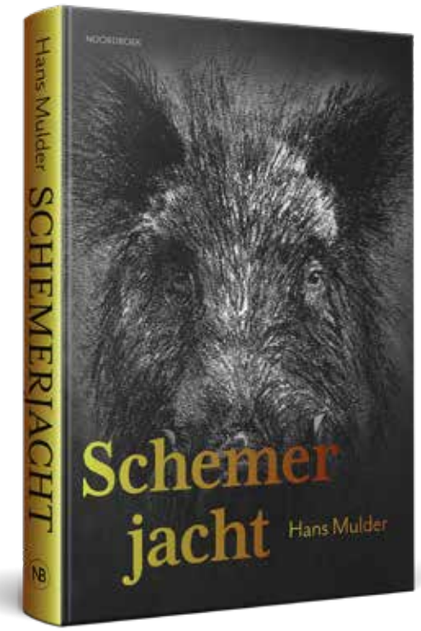

Schemerjacht bevat, na het succesvolle *Nevelbok en andere jachtvertellingen*, een nieuwe bundel verhalen over de jacht van Hans Mulder, de meest gewilde jachtauteur van dit moment.

In het boek leest u boeiende, meeslepende, soms ook humorvolle vertellingen over de jacht op grof- en kleinwild in Nederland, Schotland, Duitsland, Rusland en Afrika; indringende getuigenissen over succes en geluk van de jager, maar evenzeer over zijn vertwijfelingen, spijt en teleurstellingen. Mulder weet in enkele zinnen een voor jagers herkenbare situatie en sfeer op te roepen. Zijn verhalen verschijnen regelmatig in tijdschriften in binnen- en buitenland.

Het boek is prachtig geïllustreerd door de schrijver zelf; naast schrijver is HANS MULDER ook een uitmuntend wildlife-illustrator.

€ 22,50 • Hardback, met zwart wit tekeningen • Ca. 240 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 410 ISBN 978 90 5615 958 0 • September 2022 • Noordboek

MARTIN WOESTENBURG

De Bonte Bentheimer

Het smakelijke verhaal van een tegendraads varken

Martin Woestenburg schreef met *De Bonte Bentheimer* een levendig portret van een zwartgevlekt, tegendraads varken dat wordt gehouden door tegendraadse mensen. Zij werken door de traditionele vormen van varkenshouderij in bos en weide aan de ontwikkeling en het behoud van oude varkensgenen. Deze varkens worden buiten in de natuur gehouden in plaats van in stallen en leveren uitzonderlijk smaakvol vlees – absoluut geen eenheidsworst.

De Bonte Bentheimer is een zeldzaam varkensras dat niet past in de gangbare varkenshouderij, maar wel in dezelfde periode is 'uitgevonden' als het moderne varken. De geschiedenis van de Bonte Bentheimer loopt daarom opvallend synchroon met die van de varkens van de gangbare varkenshouderij in Nederland. Dat is inclusief de geschiedenis van de voorvader het wild zwijn, het jagen op varkens in het Bentheimer Wald, de liefhebbers van het rode, vette vlees, boerenvrouwen die van varkens met zwarte vlekken hielden, en de zoektocht naar een eigen varkensidentiteit en aparte genen. Dankzij deze auteur ga je van dit varken houden!

MARTIN WOESTENBURG (1960) is landschapsjournalist, gespecialiseerd in de cultuurhistorie van voedsel, natuur en landbouw. De foto's in het boek zijn gemaakt door Norbert Mergen van de Tuinen van MergenMetz, houder van varkens van het ras Bonte Bentheimer.

In samenwerking met de *Vereniging het Nederlandse Bonte Bentheimer*

Ca. € 14,90 • Paperback met flappen • Zwart wit illustraties • Ca. 176 pagina's • 12 x 18,5 cm
NUR 440 • ISBN 978 90 5615 949 8 • September 2022 • Noordboek

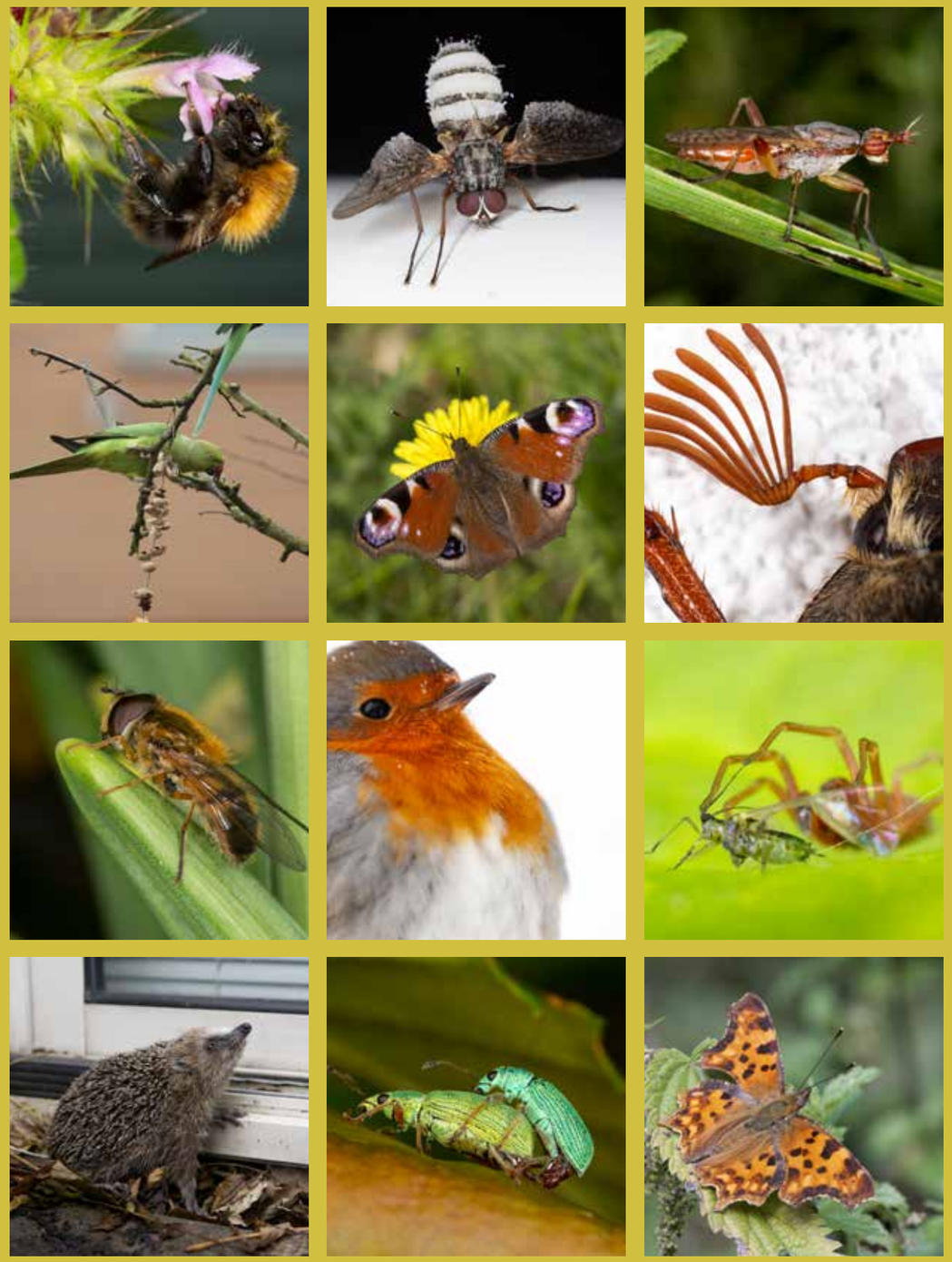

Met een speciale kaart voor de eerste 100 soorten

Ga de uitdaging aan!

LUC HOOGENSTEIN

Mijn 1000 soortentuin

Vind alles dat in je tuin vliegt, kruipt, loopt, zwemt en groeit

Met veel media-aandacht:
Telegraaf, AD en andere dagbladen
Tuintijdschriften
NPO radio 1, 2 en 3
RTV Utrecht

In tuinen leven veel meer soorten dan je denkt. Luc Hoogenstein, in het dagelijks leven boswachter van het Naardermeer, ging de uitdaging aan om binnen een jaar 1000 soorten in zijn tuin waar te nemen. Binnen een jaar vond hij in zijn gewone stadstuin bijna 1500 soorten! Hoe? In *Mijn 1000-soortentuin* beschrijft hij alles dat je nodig hebt om te beginnen (van boeken en websites tot loepjes, mobiele telefoon en apps) en geeft hij tips-and-tricks die hij gebruikt om planten, vogels, libellen, vlinders en nachtvlinders, bodemdieren, korstmossen, mossen en zoogdieren te vinden, op naam te brengen én om ze in de tuin te krijgen. Je kunt de tuin bijvoorbeeld aantrekkelijk maken door voedersituaties te creëren, libellen lokken door ze een uitkijkpunt te bieden en bodemdieren vinden door een tegel of houten plank op de aarde tussen de planten te leggen en na een paar dagen te kijken wat eronder zit.

Dit alles doorspekt hij met humorvolle anekdotes: over ambtenaren op zoek naar dat enorme natuurgebied, natuurkenners die vanuit het hele land komen om die ene zeldzame soort in zijn tuin te zoeken, miljoenen stippelmotten die zijn huis bedekken en nog veel meer.

LUC HOOGENSTEIN is een bekende bioloog, natuurfotograaf en heeft veel publicaties op zijn naam staan. Hij werkte nu als boswachter voor Natuurmonumenten.

9 789056 159542

€ 22,50 • Paperback in kleur • Ca. 192 pagina's • 17 x 24 cm • NUR 424 | 410
ISBN 978 90 5615 954 2 • November 2022 • Noordboek Natuur

STEFAAN BINGÉ

Snoeien

De beste tips van De Tuindokter®

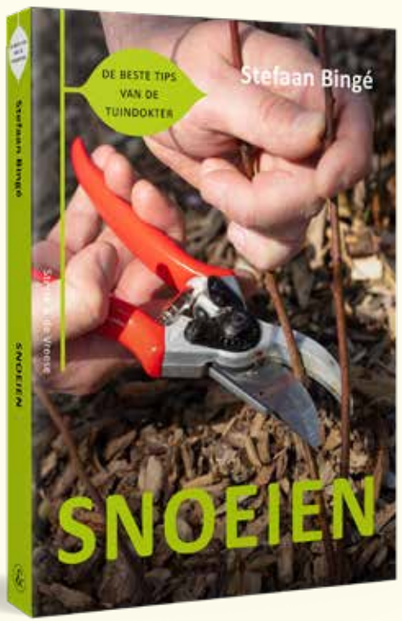

Goed snoeien vergt ervaring, maar ook een portie durf en kennis om de snoeischaar of -tang stevig en op de juiste wijze in je takken te zetten. Elke knip- of scheerbeurt lokt een reactie uit. Planten zijn immers levende organismen met een eigen, unieke identiteit. In dit boek neemt Stefaan Bingé stap voor stap je twijfels weg.

Zorg eerst voor scherp en ontsmet gereedschap waardoor de wonden die je aanbrengt gaaf zijn, sneller wondweefsel aanmaken en er minder infecties of ziekten binnensluipen. Verdiep je daarna in de snoeikalender: wanneer je wat snoeit is van het grootste belang. En dan kun je aan de slag: leer het verschil tussen een bloem- en een bladknop, en tussen jonge scheuten, gronduitlopers, kortloten, gesteltakken of sporendragers; beslis welke snoeivorm je wilt realiseren en hoe je zelf planten kunt verjongen door te stekken, af te leggen of te enten.
Aan de hand van duidelijke illustraties en prachtige foto's van Koen Deprez krijg je de juiste technieken om verschillende soorten planten en bomen te snoeien onder de knie.

STEFAAN BINGÉ aka De Tuindokter ® heeft jarenlange ervaring op het gebied van snoeien. Als geen ander weet hij zijn praktische tips en kennis duidelijk over te dragen.

€ 19,95 • Paperback in kleur • Ca. 160 pagina's • 17 x 23 cm • NUR 424
ISBN 978 90 5615 967 2 • September 2022 • Sterck & De Vreese

WROSS LAWRENCE

Wildplukken in de stad

Eetbare wilde planten dicht bij huis

Onze steden zijn, hoewel ze grijs lijken, in feite wildgroen. Of het nu in parken, plantsoentjes, langs grachten, op kerkhoven of in uw eigen straat is, er is een overvloed aan heerlijk voedsel dat zich in het volle zicht verbergt. Maak weer contact met de natuur en geniet van het maken van verrassend makkelijke recepten.

Brandnetelravioli, vlierbloesembeignets, meidoorn-bessenketchup, zandkoekjes van kersenbloesem, zomerbroodjes van sleutelbloem ... dit zijn slechts enkele van de smakelijke en verrassende gerechten die je kunt maken van voedsel dat je in het wild in je stad vindt. Met deskundig advies van professioneel fourageur Wross Lawrence legt dit gidsje in zakformaat uit hoe je 32 gemakkelijk te vinden planten in de stad kunt identificeren en er een 'wild' feestmaal mee kunt bereiden.

Het boek richt zich op de beginnende wildplukker en is zeer laagdrempelig.

Inclusief originele foto's en illustraties,
vegetarische recepten en toptips voor stedelijk foerageren

WROSS LAWRENCE is professioneel fourageur die al meer dan tien jaar wilde ingrediënten levert aan bijvoorbeeld restaurants met Michelinsterren, warenhuizen en brouwerijen.
MARCO KESSELER is een in Londen gevestigde fotograaf die onder meer *FT Magazine*, *The New York Times* en *TIME* tot zijn klanten mag rekenen.

Vertaling: Klaske Kamstra

€ 19,95 • Hardback in kleur • 192 pagina's • 11,5 x 16 cm • NUR 440
ISBN 978 90 5615 939 9 • Oktober 2022 • Noordboek Natuur

ELIZABETH VON ARNIM

Mijn tuin, mijn paradijs

Elizabeth en haar Duitse tuin

Elizabeth von Arnim was ondanks de restricties van haar tijd een geëmancipeerde vrouw die uitgesproken ideeën had over het leven en de maatschappij. In 1898 publiceerde zij dit boek over haar tuin in Duitsland, waar ze naartoe was verhuisd met haar nogal saaie echtgenoot. Het boek was direct een succes en werd door de jaren heen steeds weer herdrukt. Dat is niet voor niets, want het is een aanstekelijk geschreven dagboek waarin Von Arnim vertelt over de mislukkingen en successen van haar tuinavontuur. Zelf mocht ze vanwege haar positie in de maatschappij niet met de handen in de aarde, maar dat maakte haar niet minder vastberaden. De liefde voor de tuin spat van de pagina's, of, zoals ze zelf zegt: 'Wat een gelukkig mens ben ik, dat ik in een tuin woon, met boeken, kinderen, vogels en bloemen en genoeg tijd om ervan te genieten!'

Opnieuw een tuinklassieker in een fris jasje

ELIZABETH VON ARNIM, nicht van schrijfster Katherine Mansfield, werd geboren in 1866. Ze is twee keer getrouwd geweest en had verhoudingen met diverse mannen, waaronder H.G. Wells. *Mijn tuin, mijn paradijs* (*Elizabeth and her German Garden*) was haar eerste semi-autobiografische boek. Haar bekendste boek, *The Enchanted April* (*De betovering van april*), werd diverse malen bewerkt voor toneel en film.

Originele titel: *Elizabeth and her German garden* • Vertaling: Mien van Eek

€ 22,50 • Paperback met flappen • Ca. 172 pagina's • Formaat 15 x 23 cm • NUR 424
ISBN 978 90 5615 987 0 • Oktober 2022 • Noordboek | HL Books

Het Rijksmuseum wijdt in het voorjaar van 2023 voor het eerst in zijn geschiedenis een overzichtstentoonstelling aan de zeventiende-eeuwse meester Johannes Vermeer

RIJKS MUSEUM

De tentoonstelling is te zien van:
10 februari t/m 4 juni 2023

AART AARSBERGEN

Het raadsel Vermeer

Kroniek van een schildersleven

Meisje met de parel en Gezicht op Delft van Johannes Vermeer (1632-1675) behoren tot de meest gewaardeerde schilderijen ter wereld. Ondanks zijn vermaarde reputatie weten we zo goed als niets over de Delftse meesterschilder. Er is geen brief of ander schrijven van hem bewaard gebleven, alleen in notarisakten wordt zijn naam een enkele maal genoemd. Tekeningen, schetsen, voorstudies of andere artistieke uitingen ontbreken. Zijn biografie bestaat voor een groot deel uit vermoedens en veronderstellingen. We moeten het doen met de vijfendertig schilderijen die de tand des tijds hebben doorstaan.

Wat wilde Vermeer zeggen met zijn schilderijen, wat vertellen ze over zijn leven, wat weten we over zijn werkwijze, wie waren zijn modellen, wie zijn opdrachtgevers? Aart Aarsbergen gaat in dit boek op zoek naar de 'man' achter de schilder en plaatst hem in de turbulente wereld waarin hij leefde – de Gouden Eeuw. Hij brengt de schilder dichterbij door werkelijkheid, mythe en fantasie te scheiden.

AART AARSBERGEN (1953) studeerde geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. Hij was van 2001 tot 2018 hoofdredacteur van de Nederlandse editie van *National Geographic*. Hij publiceert in diverse media over geschiedenis, politiek, sport en literatuur.

€ 27,50 • Paperback • Ca. 240 pagina's • 17 x 24 cm • NUR 640
ISBN 978 90 5615 968 9 • Januari 2023 • Sterck & De Vreese

PATRICK VAN ODIJK

Het meisje van de valse Vermeer

Amsterdam 1945: na de vreugde om de vrede volgt de vergelding. Goed of fout. Nooit eerder wordt de grens zo scherp getrokken. Iedereen die betrokken is geweest bij de nazibezetters moet boeten. Zo ook kunstschilder en restaurateur Jan van Aelst. Hij verkocht aan rijksmaarschalk Hermann Göring een onbekend schilderij van de grote kunstenaar Jan Vermeer.
De jonge, ambitieuze verslaggeefster Meg was tijdens de oorlog een belangrijke medewerkster bij de ondergrondse krant *Het Parool*. Nu de oorlog voorbij is, krijgt ze op de nieuwe, door mannen gedomineerde redactie opdrachten toegeschoven voor artikelen over mode en kookrecepten. Maar Meg wil carrière maken en is wanhopig op zoek naar een goed verhaal, een primeur. Tot ze de verkoop van een – echte – Vermeer op het spoor komt!
De auteur weeft in deze roman feiten en fictie over die in vele opzichten verwarrende naoorlogse periode door elkaar. Hij schreef hiermee een rijkgeschakeerd portret van een roerige tijd, vol leugens en halve waarheden, waarin heel weinig is wat het lijkt.

Spannende, historische roman tegen het decor van het naoorlogse Amsterdam

PATRICK VAN ODIJK studeerde politieke wetenschappen, geschiedenis en Duitse literatuur aan de Universität Konstanz. Daarna werkte hij als radioverslaggever en presentator voor grote publieke omroepen in Duitsland.

€ 27,50 • Paperback in kleur • Ca. 400 pagina's • 15 x 23 cm • NUR 302
ISBN 978 90 5615 965 8 • Januari 2023 • Sterck & De Vreese

MARTYN RIX
I.S.M. ROYAL BOTANIC GARDENS KEW

Floralia

Botanische kunst door de eeuwen heen

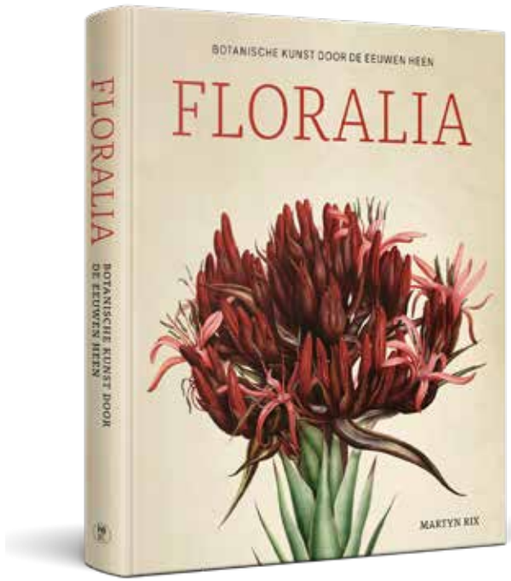

Botanische tekeningen – van de vroegste fresco's tot de hedendaagse illustraties – spreken al eeuwenlang tot de verbeelding.
Martyn Rix dook in de archieven van Kew Gardens en vertelt aan de hand van 250 zeldzame afbeeldingen het verhaal van botanische kunst door de eeuwen heen.
Rix reist daarbij de hele wereld rond en vertelt het verhaal van illustratoren, kunstenaars, globetrotters, onderzoekers en verzamelaars. Hij besteedt aandacht aan bekende kunstenaars als Leonardo da Vinci, Pierre-Joseph Redouté en Maria Sibylla Merian, maar hij duikt ook in de schetsboeken van wereldreizigers en natuuronderzoekers die op hun verre reizen de meest exotische bloemen en planten verzamelden. Het levert een ware schat aan beelden op en laat zien dat de schitterende prenten en schilderijen voor de een geliefde verzamelobjecten waren en voor de ander een waardevolle bron van kennis.

MARTYN RIX (1943) is botanicus en redacteur van *Curtis's Botanical Magazine*, het langstlopende tijdschrift ter wereld voor botanische illustraties. Hij studeerde in Cambridge en werkte bij de botanische tuinen van de University of Zürich en de RHS Garden Wisley. Hij reisde naar alle uithoeken van de aarde op zoek naar nieuwe en unieke planten en heeft verschillende boeken op zijn naam staan.

Originele titel: *The Golden Age of Botanical Art* • Vertaling: Joost Mulder

€ 39,90 • Hardcover • 256 pagina's • 25 x 29,5 cm • NUR 420 | 655
ISBN 978 90 5615 969 6 • Oktober 2022 • Noordboek | HL Books

Kunst en Koken

Kookboek van Keramiekmuseum Princessehof

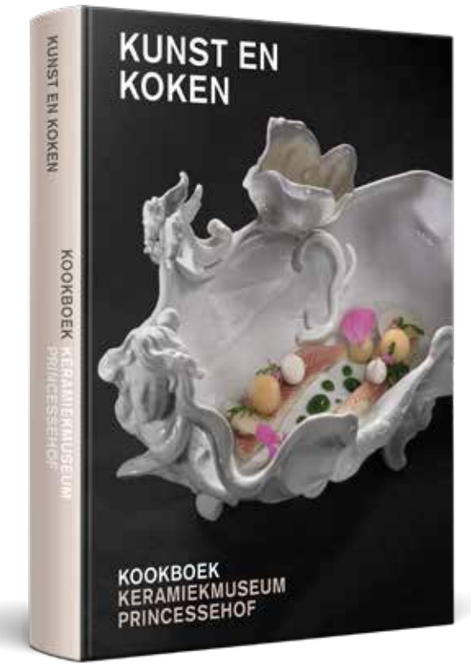

In dit bijzondere boek komen keramische kunst en kookkunst op een bijzondere manier samen. Museum Princessehof heeft ruim veertig chef-koks gevraagd recepten te ontwikkelen bij objecten uit de collectie. Uniek is dat al deze gerechten zijn gepresenteerd en gefotografeerd op en in de museale objecten zelf.
Het oudste object is een Chinese schotel uit de negende eeuw, het jongste is een hedendaagse eetset van de designers Scholten & Baijings.

Er is zorgvuldig nagedacht over welk museaal object bij welke chef-kok past. Zo wordt op een Iznik-bord een Turks gerecht en op een Ming-kom een Chinees gerecht geserveerd, en op een celadon schotel, die speciaal voor de islamitische markt werd gemaakt, ligt een Arabisch gerecht.
Meewerkende chef-koks zijn onder anderen Jean Beddington, die tevens als culinair expert verbonden is aan dit project, Yotam Ottolenghi, Claudia Roden, Vanja van der Leeden, Dick Soek en Cees Holtkamp.
Het levert een prachtig boek op dat vol staat met heerlijke gerechten en prachtige foto's van een unieke en rijke collectie keramiek.

In samenwerking met *Keramiekmuseum Princessehof*

€ 49,95 • Genaaid gebonden • Ca. 416 pagina's • 22,2 x 30 cm • NUR 440 | 655
ISBN 978 90 5615 960 3 • September 2022 • Noordboek | HL Books

Ook verkrijgbaar als Engelstalige editie: *Art and Cooking*
ISBN 978 90 5615 988 7

Succes titels

‘Dit referentiewerk laat ruim honderd inheemse planten de revue passeren. Voor elk van deze planten krijgt de lezer een overzicht van wie wat wanneer wist (of niet wist) en waarvoor de plant door de eeuwen heen werd aangewend: om kwalen te genezen, stoffen te verven, ongedierte te bestrijden, leer te looien, of voedsel te bewaren.’
GROEN VANDAAG

‘De Cleenes imposante boek is niet alleen onontkoombaar als historisch en farmacologisch naslagwerk, maar bovendien een kunstobject stijlvol vormgegeven met prachtige aquarellen uit negentiende-eeuwse plantenatlassen.’
DE APOTHEKERSKRANT

‘Een prachtig cadeau voor iedere planten- en geschiedenisliefhebber.’
ONDER DE BOMEN

‘In een niet eens zo ver verleden moesten biologen bij gebrek aan andere reproductiemogelijkheden hun onderzoeksobjecten kunnen tekenen en inkleuren. Het resultaat waren vaak kleine meesterwerkjes, zoals blijkt uit de illustraties bij deze atlas. Historische kleurafbeeldingen tonen tweehonderdvijftig planten, struiken en bomen in al hun pracht, van ‘aardaker’ tot ‘zwarte populier’ (de originelen liggen in de Plantentuin van Meise). In de begeleidende tekst leren we welk gebruik onze voorouders ervan maakten en hoe we daar ook vandaag nog ons voordeel mee kunnen doen.’
DE WERELD MORGEN

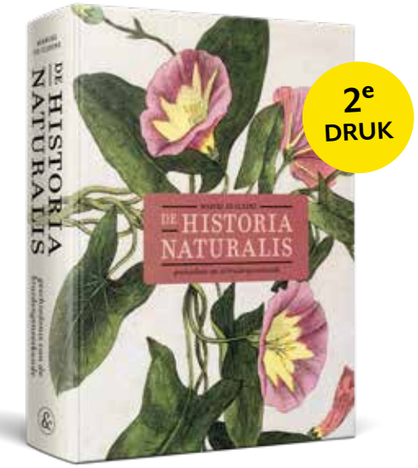

Magistraal referentiewerk voor 100 inheemse planten met prachtige illustraties

NIEUW ISBN

MARCEL DE CLEENE

De Historia Naturalis

Geschiedenis van de kruidengeneeskunde

Dit magistrale referentiewerk laat honderd inheemse planten de revue passeren. Voor elk van deze planten krijg je een overzicht van wie wat wanneer wist (of niet wist) en waarvoor de plant door de eeuwen werd aangewend: om kwalen te genezen, om stoffen te verven, om ongedierte te bestrijden, om leer te looien, om voedsel te bewaren … Elke plant krijgt een prachtige illustratie waarbij men alle plantenbestanddelen en stadia van de plant kan bestuderen.

Emeritus prof. dr. MARCEL DE CLEENE is plantenfysioloog. Hij was werkzaam aan de Universiteit Gent. Naast 150 wetenschappelijke publicaties heeft hij ook boeken geschreven over de relatie natuur/cultuur.

€ 69,95 • Hardback • Met vele illustraties • 687 pagina’s • 23 x 28 cm • NUR 420 | 428
ISBN 978 90 5615 986 3 • Sterck & De Vreese

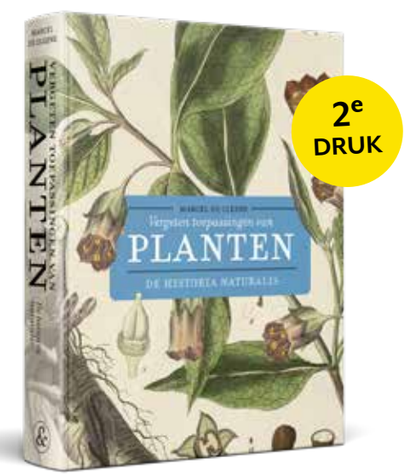

MARCEL DE CLEENE

De Naturalis Historia

Vergeten toepassingen van planten

Dit boek, gebaseerd op bronnen van ca. 2000 jaar geleden tot en met de twintigste eeuw, brengt de vergeten toepassingen van zo’n 250 plantensoorten opnieuw voor het voetlicht.

‘Jaaahaaa! In het verleden werden planten voor veel meer dingen gebruikt dan medicinaal, zoals in de vele cruydt-boecken is opgenomen. Het was voedsel. Of men maakte er textiel van. Of bonenstaken. Of … En dat staat nu in een prachtig boek, De Naturalis Historia. *Wederom een juweel van de hand van Marcel de Cleene.’*
MERGENMETZ BLOG

€ 49,95 • Hardback • Met vele illustraties • 343 pagina’s • 23 x 28 cm • NUR 420
ISBN 978 90 5615 711 1 • Sterck & De Vreese

MARCEL DE CLEENE EN MARIE CLAIRE LEJEUNE

Compendium van rituele planten in Europa

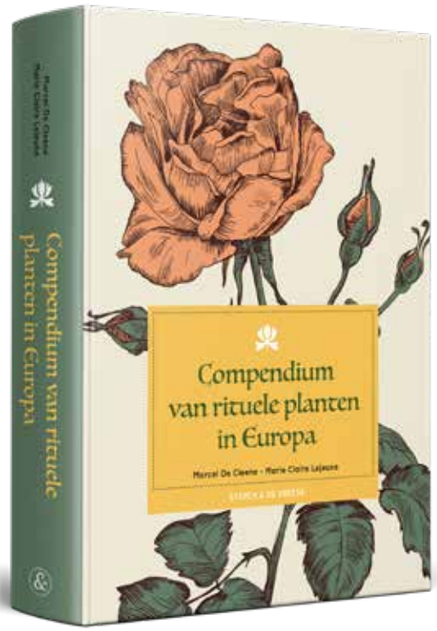

Waarom geven we een rode roos aan onze geliefde? Waarom houden we hout vast als we ons willen beschermen tegen ongeluk? Wie kent nog de betekenis en de oorsprong van voorwerpen en gebruiken als de kerststronk, de palmtak en de meiboom? Veel zaken die vandaag banaal lijken, hadden ooit een veel diepere betekenis. Onze gewoonten vinden vaak hun ontstaan in eeuwenoude rituelen met een grote symbolische waarde.

In dit magistrale boek komen rituele planten aan bod die inheems of ingeburgerd zijn in Europa (bijvoorbeeld de linde en de roos), of die uitheems zijn maar in Europa toch op een of andere manier ritueel worden gebruikt (bijvoorbeeld mirre, wierook en rijst). Een rode draad in het boek is de ingeboren angst van de mens om de greep op zijn eigen leefwereld te verliezen en de daaruit voortkomende vlucht naar allerlei geesten of vreemde krachten. Het is een vrees die wellicht van alle tijden is, maar ook vandaag de dag duidelijk voelbaar.

Hét onmisbare standaardwerk is nu eindelijk weer beschikbaar

Emeritus professor dr. MARCEL DE CLEENE, plantenfysioloog, was werkzaam aan de UGent. Bij uitgeverij Sterck & De Vreese verschenen de veelgeprezen boeken *De historia naturalis. De geschiedenis van de kruidengeneeskunde in de Lage Landen; De naturalis historia. Vergeten toepassingen van planten; Het vernuft van planten, Historia naturalis: de avibus.* MARIE CLAIRE LEJEUNE is licentiate in de plantkunde en gepassioneerd door de muziek en de tekenkunst.

€ 150,00 • Hardback • Ca. 1440 pagina's • 17 x 24 cm • NUR 684 | 941
ISBN 978 90 5615 710 4 • September 2022 • Sterck & De Vreese

LUC DE VOS

Strategie en tactiek

De geschiedenis van de krijgskunst

De geschiedenis van de krijgskunst werd lange tijd uit de geschiedenisboeken geweerd. Oorlogen zijn echter cesuren, ze laten littekens na die een jarenlange impact hebben op internationale relaties. Tot ver na het sluiten van vredesverdragen blijven de gevolgen doorwerken.

Helder en toegankelijk fileert de auteur de westerse oorlogsgeschiedenis, van de prehistorie tot vandaag. Hij brengt de principes en de regels van het oorlogvoeren in kaart – te land, ter zee of in de lucht, en laat de belangrijkste militaire theoretici uit de Chinese, Romeinse en Europese geschiedenis aan het woord. Aan de hand van zes cruciale veldslagen in de wereldgeschiedenis toetst hij de theorie aan de praktijk. De overheersende rol van de media, de subtiele psychologische strategieën zoals fake news en operaties onder valse vlag, slaan de brug naar de actualiteit. Meer dan ooit wordt de oorlog uitgevochten op het internet.

LUC DE VOS, emeritus professor militaire geschiedenis, is de expert bij uitstek om inzicht te verschaffen in de strategie en tactiek van de krijgskunst.

€ 24,95 • Paperback • Ca. 280 pagina's • 16 x 24 cm • NUR 689
ISBN 978 90 5615 971 9 • Augustus 2022 • Sterck & De Vreese

EELKE LOK

Jopie Huisman

Schilder van het mededogen

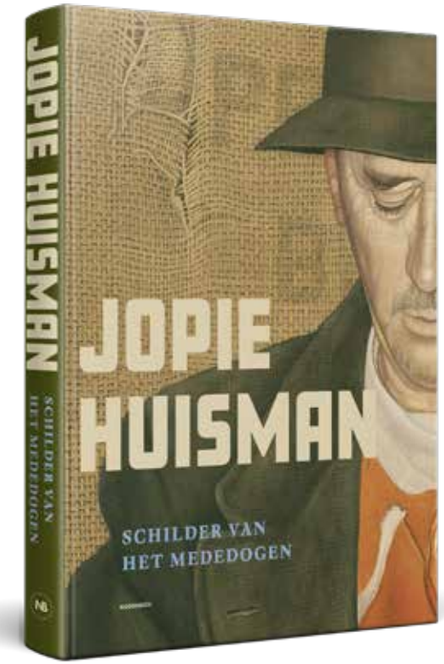

Jopie Huisman werd beroemd omdat hij het vak van voddenboer combineerde met schilderen. Het (her) gebruiken van oude goederen werd voor hem belangrijk toen hij zijn eigen leven spiegelde in een versleten melkersbroek. Hij schilderde die broek met een gevoel van mededogen.

Het gaf hem de stoot om de maatschappij in die weggegooide goederen te verbeelden, met een precisie en concentratie die verbluffend was. Daarmee maakte hij een belangrijke stap als schilder; eerder schilderde hij vooral het landschap rond zijn geboorteplaats Workum.
Dit boek bevat het verhaal over Jopie en toont alle belangrijke schilderijen uit de collectie van het Jopie Huisman Museum in Workum.

EELKE LOK is vanaf zijn zestiende jaar werkzaam in de journalistiek. Hij werkte veertig jaar bij Omrop Fryslân en schreef diverse boeken.

9 789056 159610

€ 32,50 • Hardback in kleur • Ca. 216 pagina's • 23,5 x 30 cm • NUR 640
ISBN 978 90 5615 961 0 • Oktober 2022 • Noordboek

RONALD PLANTINGA

Wit goud, groene woestijn

Zuivelproductie en het Friese landschap na 1945

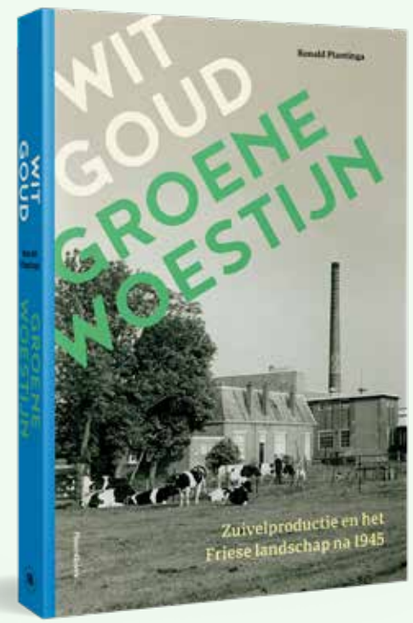

De Friese zuivelsector veranderde na 1945 ingrijpend. Kleine zuivelfabrieken en melkveehouderijen werden grootschalige bedrijven. Handmatig werk werd op grote schaal gemechaniseerd. De productiviteit nam enorm toe, terwijl het aantal boeren en werknemers sterk afnam. Tegelijkertijd nam de milieuvervuiling toe, werd het landschap minder divers en de biodiversiteit in het agrarisch gebied nam af.

De invloed op milieu en landschap staan vandaag de dag volop in de publieke belangstelling, zoals blijkt uit boerenprotesten en discussies over klimaatverandering. Er is een luide roep om duurzame voedselproductie. Landbouworganisaties en regionale overheden spelen vandaag de dag een steeds grotere rol bij het realiseren van deze duurzaamheidstransitie. Maar welke rol speelden regionale actoren tijdens de ingrijpende innovatieprocessen in de naoorlogse Friese zuivelsector? Dit boek laat dit zien aan de hand van de naoorlogse geschiedenis van de zuivelproductie in Friesland.

RONALD PLANTINGA is gepromoveerd op zijn onderzoek naar de rol van regionale organisaties bij de ontwikkelingen in de Friese zuivelsector, en is nu werkzaam als docent en onderzoeker bij de Rijksuniversiteit Groningen.

Ca. € 24,90 • Paperback • Zwart wit illustraties • Ca. 272 pagina's • 16 x 24 cm • NUR 696
ISBN 978 90 5615 950 4 • September 2022 • Noordboek

ANNIK ADRIAENSSENS

Creatief ondernemerschap in de 18de eeuw

De opmars van een linnenhandelaar

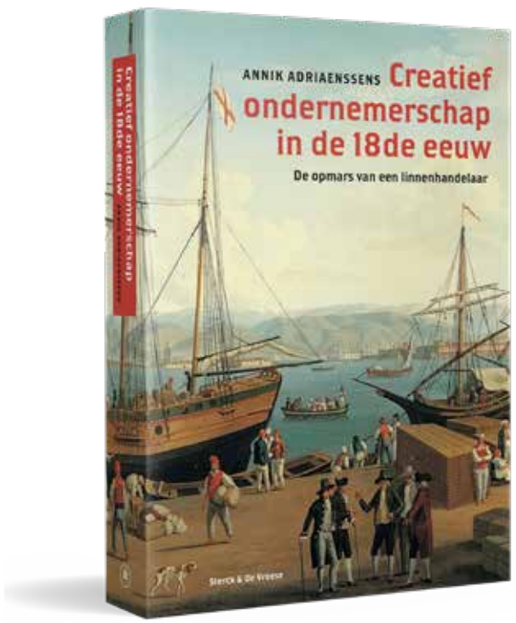

Uniek en baanbrekend historisch onderzoek

De naam van de firma Bethune & Fils zingt rond in het Kortrijk van de achttiende eeuw. Van eenvoudige textielhandel wordt ze de grootste internationale linnenhandel van de streek. Die opmars loopt allerminst van een leien dakje en vereist formele of informele, beproefde of nieuw uitgedachte handelspraktijken. Want wat doe je als handelaar wanneer er geen fysiek geld meer beschikbaar is, de wissels hun waarde verliezen en de banken bankroet gaan? Hoe ga je om met slechte betalers in tijden waarin alleen schriftelijke communicatie mogelijk is? Wat gebeurt er met zendingen die gekaapt worden op zee, wie betaalt het gelag? Hoe omzeil je torenhoge douanerechten die knabbelen aan de marge? Stormen, slecht weer, onberijdbare wegen, oorlogen en nog zoveel andere calamiteiten … hoe schat je het risico juist in?

In het laatste decennium van de achttiende eeuw, in het kielzog van de Franse Revolutie, komt de linnenhandel terecht in een sociale en economische crisis zonder weerga. Maar ook dan weet Bethune zich te redden dankzij zijn merkwaardig en innovatieve zakentalent.

Dr. ANNIK ADRIAENSSENS verrichtte gedurende twintig jaar onderzoek in dit unieke, bijna volledig bewaarde bedrijfsarchief. Meer dan ooit krijg je respect voor de pre-industriële handelaar Bethune én de auteur die zijn belevenissen reconstrueerde.

€ 35,00 • Paperback • Ca. 400 pagina's • 17 x 24 cm • NUR 640
ISBN 978 90 5615 701 2 • September 2022 • Sterck & De Vreese

THEO MEDER, ELINE VAN EKERT EN DAVID DE VRIES

Trilbil en duivelsdrek

17 oude Groninger sprookjes van Trijntje Soldaats en haar toehoorders

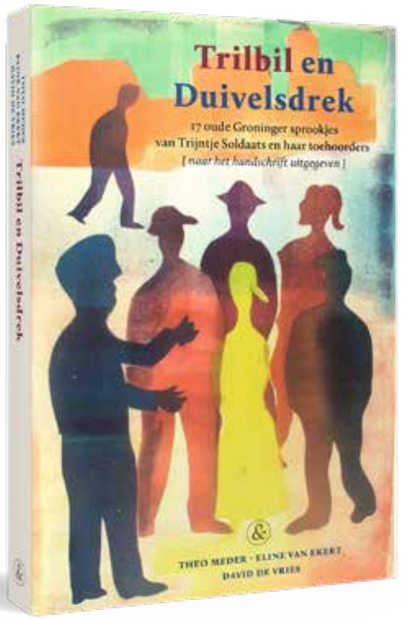

In 1801 verloren de jonge Groninger broertjes Gerrit en Kornelis Arends hun moeder. De eenvoudige naaister Trijntje Wijbrands, alias Trijntje Soldaats, vertelde tijdens de klusjes die ze deed sprookjes. Gerrit, elf jaar oud, schreef ze met een ganzenveer op in een ongebruikt kasboekje van zijn vader; hij noemde het zijn 'Vertelsel Boektje'.

De verhaaltjes zijn opgetekend in een kinderlijke 'en toen en toen'-stijl, zonder veel interpunctie en met de nodige doorhalingen. In aandoenlijk Nederlands, maar tegelijkertijd behoorlijk rauw en volwassen, vertellen de sprookjes over de griezelige Trilbil en de smerige Duivelsdrek. Ze stammen uit de mondelinge traditie van vóór de Grimms en Andersen. Het is een wonder dat dit handschriftje nooit is weggegooid, maar steeds doorgegeven binnen de familie. Ruim een eeuw na optekening, in 1928, werden de verhalen in samenwerking met kunstenaars van De Ploeg gepubliceerd.

Uiterst belangrijk Gronings en Nederlands erfgoed!

THEO MEDER, ELINE VAN EKERT en DAVID DE VRIES brengen vandaag de zeventien vertellingen, volkomen letterlijk naar het handschrift getranscribeerd, opnieuw tot leven. Daarmee komen ook nieuwe inzichten aan het licht, zoals de volgorde van de verhalen, waardoor we plots zien hoe het ene verhaal het volgende opriep.

In samenwerking met het *Meertensinstituut*

€ 19,90 • Paperback • Ca. 160 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 610
ISBN 978 90 5615 966 5 • December 2022 • Sterck & De Vreese

DIANA SPIEKHOUT E.A.

Vrijheid, vetes, vagevuur

De middeleeuwen in de Friese landen

Dit boek is de officiële catalogus bij de tentoonstelling Vrijheid, Vetes, Vagevuur *in het Fries Museum, die loopt van 10 september 2022 tot en met 8 januari 2023*

Vrouwen volbehangen met blinkende juwelen, krijgers met polsstoksperen en opgeschoren haar in een land waar een uitzonderlijke hoeveelheid kastelen, kerken en kloosters de *skyline* domineerde. Het gaat hier niet om een fantasiewereld van een kersvers gelanceerd computerspel, maar over het leven in vol- en laatmiddeleeuws Friesland. Dat omvatte tot de zestiende eeuw niet alleen de huidige gelijknamige provincie, maar ook het Groningse Ommeland en het Duitse Ostfriesland.

In tegenstelling tot de meeste andere gebieden in Europa stonden de Friezen niet onder het gezag van een 'grote baas', zoals de graaf van Holland. Ze bestuurden zichzelf, iets wat als de kern van hun Friese Vrijheid wordt gezien. Deze bijzondere politieke situatie werkte op alle fronten van de samenleving door, zoals in rechtspraak, bestuur, taal, vechtstijl en zelfs mode, waardoor de streek een heel eigen karakter had. Toch waren Friezen niet wereldvreemd. Zo namen ze deel aan kruistochten en de rijken probeerden een ridderlijk leven te leiden. En natuurlijk speelde het geloof, net zoals in andere delen van vol- en laatmiddeleeuws christelijk Europa, een centrale rol in het leven van iedere Fries. In dit boek leert de lezer deze onbekende wereld van vrijheid, vetes en vagevuur kennen.

Dr. DIANA SPIEKHOUT is conservator terpencultuur en middeleeuwen bij het Fries Museum in Leeuwarden.

In samenwerking met *Fries Museum*

€ 29,90 • Hardback met soft touch laminaat • 160 pagina's • 23 x 27 cm • NUR 644 | 684
ISBN 978 905615 972 6 • September 2022 • Noordboek | HL Books i.s.m. Fries Museum

MARK HILBERTS

Jeen van den Berg

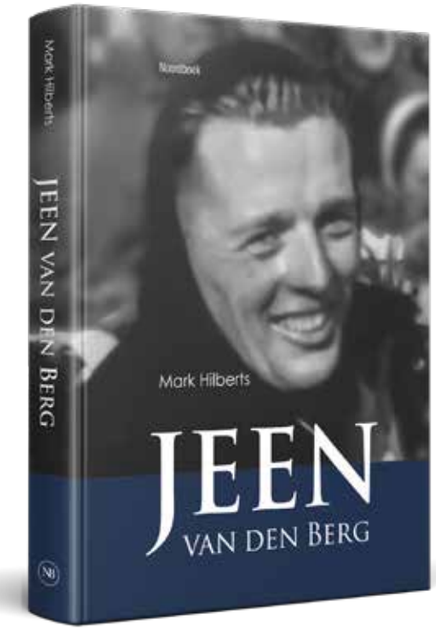

Jeen van den Berg (1928-2014) is een van de meest tot de verbeelding sprekende Nederlandse schaatsers. In zijn lange schaatscarrière won hij bijna duizend wedstrijden. Zijn grootste triomf boekte hij in 1954 toen hij in een bloedstollende finale de Elfstedentocht won. Jeens jeugd werd getekend door de harde jaren dertig. Het motiveerde hem later om zich te laten gelden in de schaatssport. Hij ging tot het uiterste om te winnen en won veel wedstrijden, mede omdat hij in de finale vaak de slimste was.

Buiten de schaatsbaan was hij een heel ander persoon: sociaal, innemend en betrokken. Als coach van de Friese selectie en de Engelse schaatsploeg kreeg hij grote waardering. Ook speelde hij een cruciale rol bij de komst van de kunstijsbaan in Heerenveen. Jeen van den Berg drukte daarmee een grote stempel op de schaatssport in Friesland.

MARK HILBERTS (1973) is schrijver en docent. Hij schreef eerder boeken over de Elfstedentocht en biografieën over Reinier Paping en Mindert Hepkema.

€ 29,90 • Hardback • Ca. 336 pagina's • 16,5 x 23 cm • NUR 681
ISBN 978 90 5615 957 3 • September 2022 • Noordboek

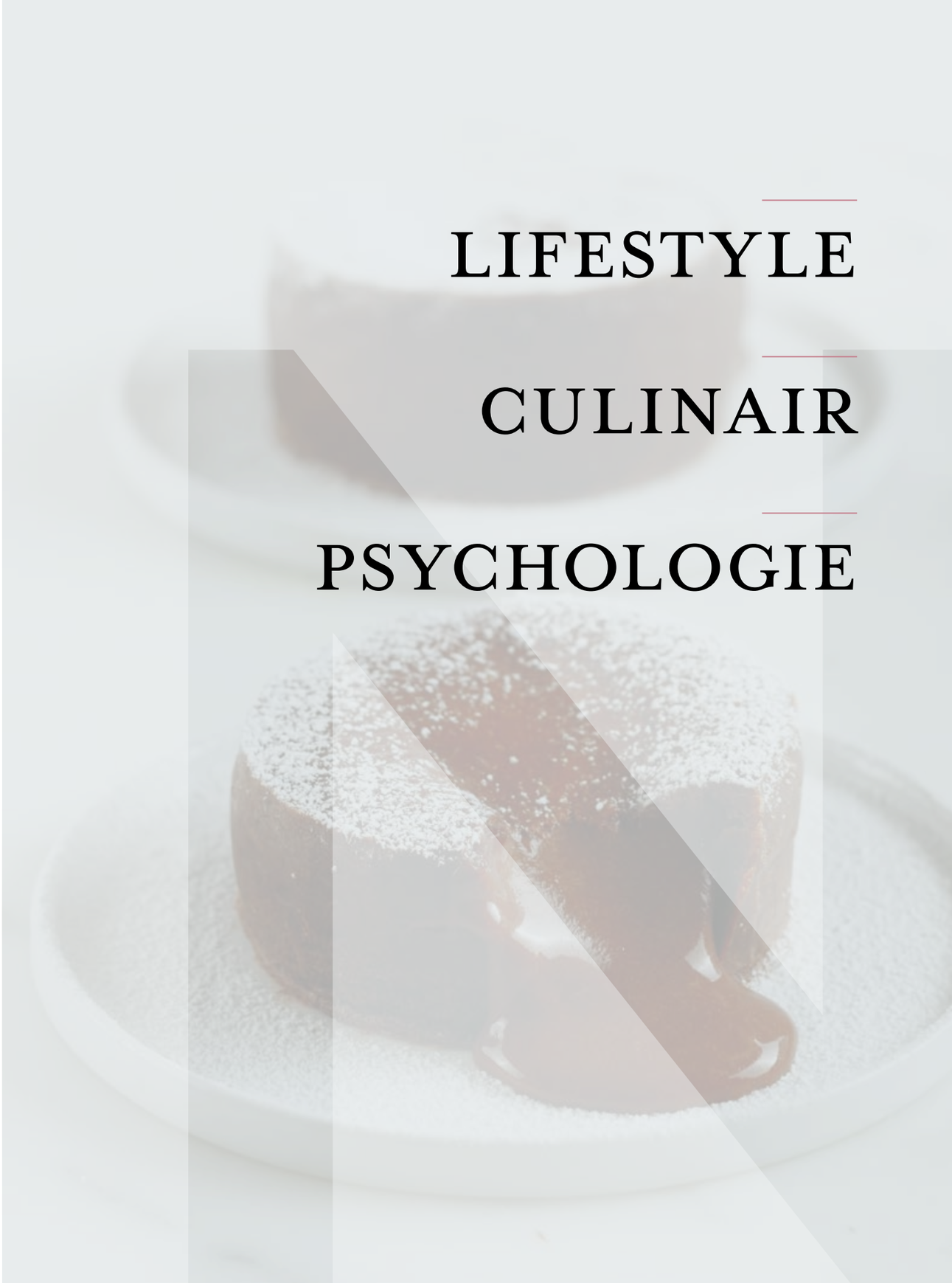

'Dit prachtige boek is gemaakt voor de professionele patissier. Maar het is zo mooi geïllustreerd, en het staat zo vol met recepten die helemaal kloppen, dat ook de thuisbakker er veel aan zal hebben. Ik kan het iedereen van harte aanbevelen!'
CEES HOLTKAMP, meesterpatissier

FERRANDI

Handboek patisserie

Alle regels van de kunst in de praktijk

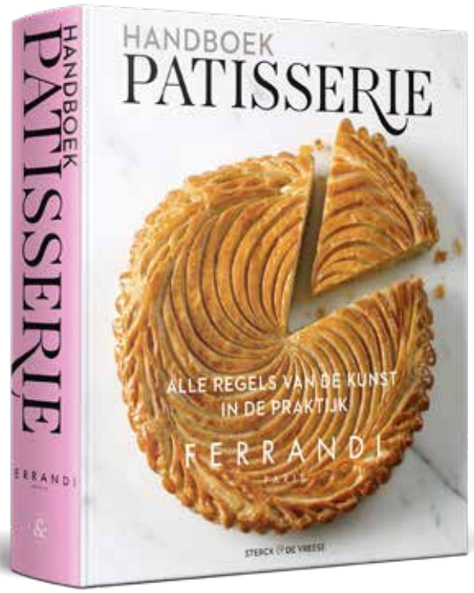

Schitterende fotografie!

Tarte tatin, macarons, chocoladetruffels, briochebrood, kattentongen, appelbeignets, cheesecake, meringues, kerststol, crème brûlée en heel veel meer. Een mooi stuk patisserie – van een luchtige croissant in de ochtend tot een frambozenmacaron of een gelaagde Opérataart – zorgt altijd voor de grande finale na een geslaagde maaltijd.

1500 technieken
Leer hoe u gebak, taarten, crèmes, desserts, koekjes, ijs en confituren maakt met behulp van de instructies die in dit boek stap voor stap worden weergegeven. De ervaren chefs van de meester-banketbakkersopleiding Ferrandi uit Parijs nemen u bij de hand.

235 klassieke recepten
Of u nu een fijnproever bent of slechts een liefhebber van lekker eten, met dit zeer complete *Handboek patisserie* kunt u meteen aan de slag. De specialisten die dit boek samenstelden, strooien gul met tips en tricks voor een perfect resultaat en leggen u ook uit waarom het soms fout gaat en wat u daaraan kunt doen.

Uniek aan dit boek is de variatie in moeilijkheidsgraad. U kunt een makkelijke appeltaart bakken – het basisrecept – of u geeft zich helemaal over aan het exemplaar dat de toppatissier creëert.

9 789056 159313

€ 69,90 • Hardback • Ca. 656 pagina's • 29 x 30 cm • NUR 610
ISBN 978 90 5615 931 3 • September 2022 • Sterck & De Vreese

Fotograaf Yves Bachmann

'Het boek vertelt in essayistische episodes over de waanzin van het dagelijks leven en onderstreept vooral dat we onszelf allemaal veel te serieus nemen.'
DIE ZEIT

'In haar boek Ik denk... dat ik te veel denk heeft de Kunz een taal gevonden voor de angsten van deze tijd.'
VOGUE

'Het is verfrissend, verkwikkend en verrassend, omdat Kunz de filosofie durft te zien als hulpmiddel bij het leven.'
FRANKFURTER NEUE PRESSE

'Kunz wikt, weegt en denkt na. Haar teksten zijn zo goed en lichtvoetig geschreven dat ze het haastige heden draaglijker maken.'
SWR2 RADIO

NINA KUNZ

Ik denk ... dat ik te veel denk

Voor lezers van
Leef meer, denk minder

Doordacht, geestig, intelligent: de auteur schrijft op persoonlijke wijze over de waanzin van het heden. Over hunkeren, angsten, het internet en het vervloekte patriarchaat. Alles is chill – althans dat zou je denken, volgens de wereld van Instagram in zijn hippe pastelkleuren. Ben ik, vraagt de schrijfster zich af, de enige die deadlines bijna op het nippertje mist omdat ze tot vijf uur 's ochtends is blijven hangen in een konijnenhol van nutteloze online informatie? Voelen de andere hyperflexibele millennials zich niet wanhopig als ze geconfronteerd worden met de stortvloed aan gegevens, de klimaatverandering en de loonkloof tussen mannen en vrouwen? En hoe gaan jongeren om met de discrepantie tussen hun eigen First-World-problemen en de tamelijk existentiële crises waarin deze kwesties je kunnen storten?

Journaliste Nina Kunz gaat op een slimme en onderhoudende manier om met het ongemak in het digitale tijdperk en raakt in haar indringende teksten de zenuw van een generatie.
In Zwitserland heeft *Ik denk ... dat ik te veel denk* bijna een jaar in de bestsellerlijsten gestaan en daar zijn inmiddels 30.000 exemplaren verkocht.

NINA KUNZ (1993) studeerde sociale en economische geschiedenis in Zürich en werkt als columniste en journaliste voor *Das Magazin van de Tagesanzeiger*.

9 789056 159429

Vertaler: Ralph Aarnout

€ 21,90 • Paperback met flappen • Ca. 192 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 770
ISBN 978 90 5615 942 9 • September 2022 • Noordboek

SARAH CROSBY

5 minuten therapie

Oefeningen voor dagelijks geluk, zelfvertrouwen en rust

5 minuten therapie helpt je snel en makkelijk de kwaliteit van je leven te verbeteren en brengt er meer harmonie en balans in.

Wie ben ik? Wat betekent die gevreesde zin 'Wees gewoon jezelf' eigenlijk? Wat betekent het om 'authentiek' te zijn? Deze grote vragen kunnen overweldigend aanvoelen. In dit boek helpt psychotherapeute Sarah Crosby je de antwoorden te vinden met psychologische verkenningen, oefeningen en begeleiding, zodat je ze stap voor stap kunt toepassen op je eigen leven. Met hoofdstukken over hechting, grenzen, triggers, heropvoeding en meer, zal dit boek je helpen om langdurig geluk, vertrouwen en rust te vinden in jezelf en je relaties.

SARAH CROSBY is een jonge psychotherapeute, die op Instagram zeer populair is: @themindgeek heeft 350.000 volgers.

** Je voelt je nieuwsgierig en wilt jezelf wat beter leren kennen*
** Je voelt je een beetje (of veel) verloren, en bent op zoek naar meer helderheid*
** Je weet niet precies wat je wilt, terwijl iedereen met zekerheid vooruit lijkt te stomen*
** Je wilt je gelukkiger, zelfverzekerder en rustiger voelen*
** Je staat open voor het onderzoeken van de manieren waarop we van onszelf afdrijven*

Originele titel: *5 minute therapy* • Vertaling: Jet Zegers en Mylène Delfos

€ 22,50 • Paperback • Ca. 272 pagina's • 14,5 x 21,5 cm • NUR 770
ISBN 978 90 5615 944 3 • Oktober 2022 • Noordboek

YOLANDA BARKER

De ademhalingsrevolutie

Train jezelf om goed te ademen om angst te overwinnen en je innerlijke rust te vinden

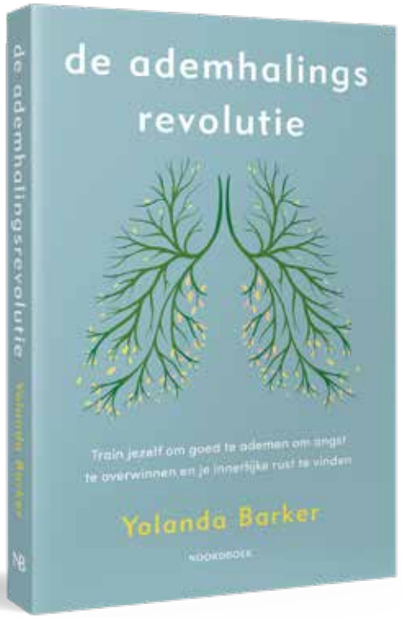

Ademhaling is de kern van alles wat we doen. Adem is leven. *De ademhalingsrevolutie* is een krachtige en inspirerende gids voor ademhalingsoefeningen die de symptomen van angst, stress en depressie kunnen verlichten. Gefundeerd in de wetenschap en verrijkt met gevoel, begrip en persoonlijke ervaring biedt het een toegankelijk zevendaags programma van oefeningen die echt levensveranderend kunnen zijn.

YOLANDA BARKER is schrijfster en filmregisseuse. Ze is ook een ervaren yogalerares, waarvoor ze in India is opgeleid.

'Gebaseerd op haar eigen ervaringen met angst en depressie deelt de auteur ademhalingsoefeningen om stress te verlichten, beter te slapen en kalmte te brengen in moeilijke situaties.'
HEALTHY LIVING MAGAZINE

Vertaling: Jet Zegers en Mylène Delfos

€ 19,90 • Paperback met flappen • Zwart wit illustraties • Ca. 176 pagina's • 14 x 21,5 cm
NUR 860 • ISBN 978 90 5615 940 5 • Oktober 2022 • Noordboek

BERT DEN BOER

Jij ook altijd!

Communicatie in de relatie

Dit boek geeft een rake schets van de soms tragische, soms hilarische aspecten van menselijke communicatie. Het bevat voorbeelden van dialogen uit privé- en werksituaties, columns en concrete adviezen over hoe je lastige gesprekken kunt ombuigen in de goede richting van een écht gesprek.

Jij ook altijd! bezorgt je in kort bestek een groot aantal tips én is nog onderhoudend ook. Een aanrader ter voorbereiding van moeilijke gesprekken met je familie, je baas, huisarts, buren of echtscheidingsadvocaat.

11 dialogen en
100 communicatietips

BERT DEN BOER is senioradviseur, trainer en coach. Hij is sinds 1990 actief op het gebied van organisatieontwikkeling en individuele professionele ontwikkeling. Zijn motto: 'Het is goed als het net even anders gaat'.

€ 17,90 • Paperback • 128 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 770
ISBN 978 90 5615 964 1 • September 2022 • Noordboek

BERT DEN BOER

Echt contact

Hoe zorg je ervoor dat het klikt?

Het échte, fysieke gesprek tussen mensen steekt nog altijd met kop en schouders uit boven alle technische en digitale hulpmiddelen om contact te maken. Het is het meest op maat gesneden en het meest effectief zolang het geen eenrichtingsverkeer is. Maar hoe voer je nu precies een goed gesprek? Hoe zorg je ervoor dat het met iemand klikt?

In dit boek biedt Bert den Boer praktische handvatten om op een positieve manier invloed uit te oefenen op de omgang met anderen. Een toegankelijk boek met veel herkenbare en grappige voorbeelden uit het leven thuis, op het werk, langs de lijn, in de slaapkamer, op school, bij het tuinhek, in de kroeg en overal waar mensen elkaar ontmoeten. Een praktisch boek voor iedereen die aan de slag wil met communicatie en coaching.

BERT DEN BOER is senioradviseur, trainer en coach. Hij is sinds 1990 actief op het gebied van organisatieontwikkeling en individuele professionele ontwikkeling. Zijn motto: 'Het is goed als het net even anders gaat'.

€ 19,90 • Paperback • 192 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 770
ISBN 978 90 5615 963 4 • September 2022 • Noordboek

JAN FOSSEN

Fietsen tegen de grens

In 30 etappes langs de binnenrand van Nederland

Fietsen met filosofie op de bagagedrager

Drieduizend kilometer in dertig etappes langs de grens van Nederland, soms met wind mee en soms op zijn tandvlees. Want dat is niet alleen goed voor het lichaam, maar ook voor de geest. De eenvoud van het fietsen relativeert én verrijkt. Terwijl Jan Fossen zich onderweg verwondert over de soms grillige grens, het weidse landschap en de geschiedenis ervan, fietst hij tegen zijn eigen grenzen aan. Maar hij heeft ook voldoende tijd om zich te laten inspireren door filosofen als Nietzsche, die zegt: 'Maar als de spieren niet feestvieren, raakt ook het denken bloedeloos.' Of door hedonist Epicurus, die zijn verlangens onder controle heeft en daardoor optimaal van kleine dingen kan genieten: 'Niets is genoeg voor degene voor wie genoeg te weinig is.'

Filosofische uitstapjes, onverwachte ontmoetingen, de helende cadans van de trappers, in contact met de natuur. Jan Fossen laat je inzien waarom fietsen zo leuk is.

JAN FOSSEN (1963) is gezondheidswetenschapper en theaterregisseur. Daarnaast is hij een fervent fietser en heeft hij lange tochten gemaakt. Hij is verslaafd aan het ritme van de pedalen, het trotseren van de elementen en het volop gebruiken van alle zintuigen.

€ 14,90 • Paperback • 112 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 461 | 734
ISBN 978 90 5615 946 7 • September 2022 • Noordboek

Van Nobelprijswinnaar Ben Feringa!

FRUIT

Zin in een lekkere snack vol hexanol, methyl
en choline? Deze stofjes klinken misschien
maar je hoeft er zeker niet misselijk van te w
zijn namelijk puur natuurlijke bestanddelen
suikers, voedingsvezels, geur-, kleur- en sma
doodgewone moleculen, die je in een gewoo
Fruit werd gebruikt in sommige van de al
rimenten, in een tijd dat scheikundigen niet
de dingen om hen heen kapot malen en kijke
konden zuiveren. Citroenzuur, wijnsteenzuu
van de eerste stoffen die door scheikundigen
zijn nog lang niet uitgeleerd over fruit – in z
eiwit uit banaan mogelijk werkt tegen griep!
tal moleculen en reacties uit de fruitschaal.

VITAMINE C

laat de sinaasappel maar staan

Een vitamine is een stof die niet door het lichaam zelf gemaakt kan worden, maar die je wel nodig hebt. Een vitamine moet je dus op een andere manier binnenkrijgen, zoals uit je dieet. Fruit bevat voornamelijk de vitaminen A, C en E. Vitamine C wordt vaak als een wondermiddel beschouwd, en zou in hoge doses helpen tegen tientallen aandoeningen, van verkoudheid tot kanker. Wetenschappelijk bewijs ontbreekt echter, en alles wat je te veel binnenkrijgt wordt gewoon uitgeplast. Dat is overigens niet bij alle vitaminen het geval. Vitamine A bijvoorbeeld, lost op in vet in plaats van water en wordt in de lever opgeslagen. Een grote hoeveelheid is daarom enorm giftig. Gelukkig hoef je je geen zorgen te maken dat je gauw een vitamine A-overdosis binnenkrijgt, tenzij je per ongeluk voor de winter op Nova Zembla strandt, uit nood een ijsbeer schiet en dan de lever verorbert.

Vitamine C heeft het lichaam nodig voor de productie van collageen. Collageen is het meest voorkomende eiwit in je lichaam, en is het belangrijkste bestanddeel van bindweefsel. Je huid en botten bestaan voor een groot deel uit collageen. Bij een vitamine C-tekort staakt de collageenproductie, een ziekte die ook wel scheurbuik genoemd wordt. Scheurbuik komt in de Westerse wereld nauwelijks meer voor. Mocht je toch last krijgen van pijnlijke gewrichten, bloedend tandvlees en inwendige bloedingen, dan is het niet het meest effectief om een paar sinaasappels en citroenen te eten. Veel meer vitamine C kun je namelijk vinden in rode paprika's, broccoli en zwarte bessen. Als je hem kunt vinden, ga dan voor de Australische kakadupruim, die bestaat zelfs voor 3 procent uit vitamine C.

Vitamine C

27

Vitamine C = ×60

Vc: no need for orange

BEN FERINGA & ANOUK LUBBE

Alledaagse moleculen

De bouwstenen van onze wereld

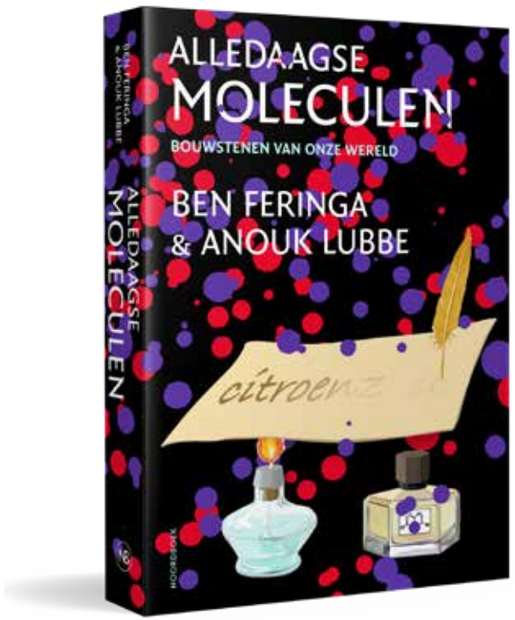

Moleculen vind je letterlijk overal. Ze vormen alles om ons heen en zelf bestaan we ook uit deze superkleine bouwstenen. In dit boek bespreken Nobelprijswinnaar Ben Feringa en Anouk Lubbe de belangrijkste moleculen uit onze directe omgeving.
Zo lezen we over moleculen in onze kleding, over stoffen in frisdranken, over aminozuren in ons lichaam, over de wonderbaarlijke kwaliteiten van grafeen, over moleculen waar we dronken, vrolijk of juist ziek van worden, over het synthetische rubber van onze banden en over de melanine in onze slaap.

Een rijk geïllustreerd, zeer toegankelijk boek over moleculen waar we dagelijks mee leven.

BEN FERINGA is hoogleraar organische chemie. In 2016 ontving hij de Nobelprijs voor Chemie voor zijn baanbrekende onderzoek naar moleculaire motoren.
ANOUK LUBBE is manager onderzoek bij het Stratingh Institute for Chemistry, onderdeel van de Faculty for Science en Engineering van de Rijksuniversiteit Groningen.

9 789056 159771

€ 24,50 • Paperback met flappen • Illustraties in kleur • 256 pagina's • 17 x 24 cm
NUR 910 • ISBN 978 90 5615 977 1 • September 2022 • Noordboek

DAVID McCANDLESS

Atlas van de vooruitgang

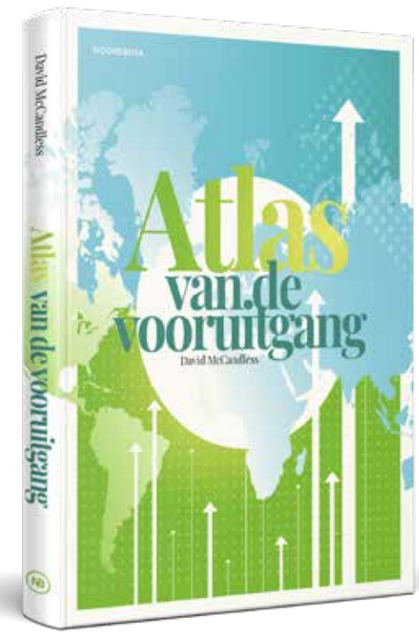

Dit schitterende boek staat bomvol infographics met goed nieuws. In een oogopslag zien we bijvoorbeeld hoe wereldwijd de levensverwachting toeneemt, hoe duurzame energie aanslaat, hoe de emancipatie vordert, hoe legers steeds kleiner worden en hoe de welvaart vrijwel overal stijgt. Voor de meest nijpende problemen liggen de oplossingen al klaar. Ook die vinden we in dit boek.
De spectaculaire infographics en visuals van topvormgever David McCandless stemmen je vrolijk en zetten je aan het denken.

'Echt briljant' - **VOGUE**

'Verbluffend' - **THE SUNDAY TIMES**

'Tot nadenken stemmend, liefdevol gemaakt en informatief; een knap boek dat iedereen graag zou ontvangen'
INDEPENDENT ON SUNDAY

DAVID MCCANDLESS maakt infogrammen voor onder meer *The Guardian*, *Wired* en *Die Zeit*. Zijn werk was ook te zien in het Museum of Modern Art in New York, de Wellcome Trust Gallery in Londen en in museum Tate Britain aldaar.

9 789056 159764

Originele titel: *Beautiful News* • Vertaling: Vera Zwaan – Villa Grafica

€ 24,90 • Hardback in kleur • 256 pagina's • 18,5 x 24,5 cm • NUR 905
ISBN 978 90 5615 976 4 • November 2022 • Noordboek

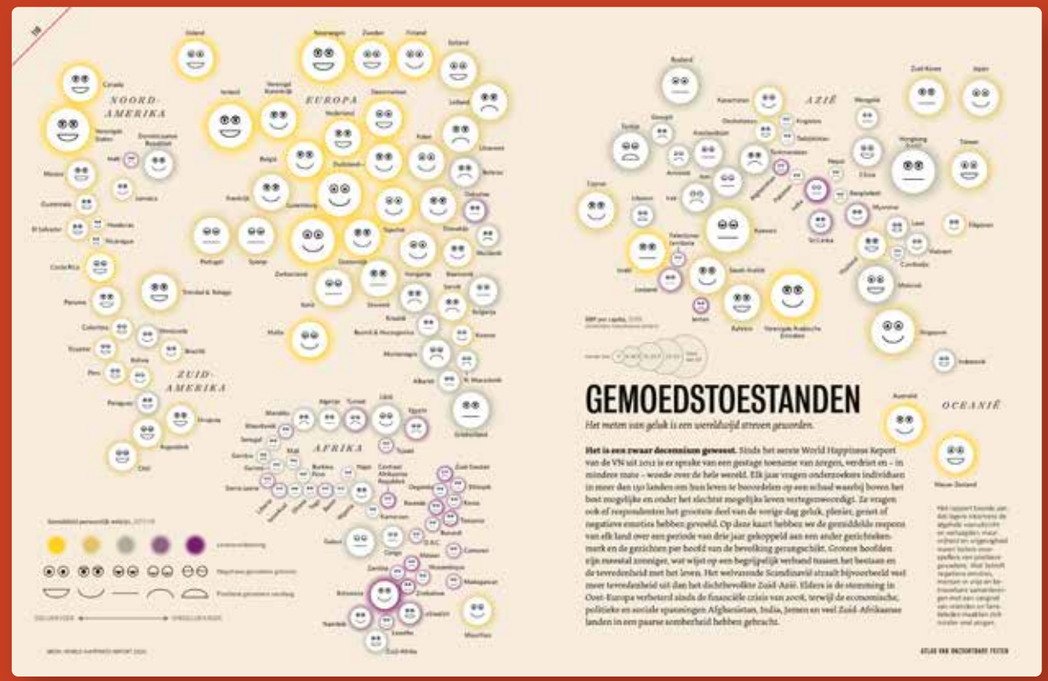

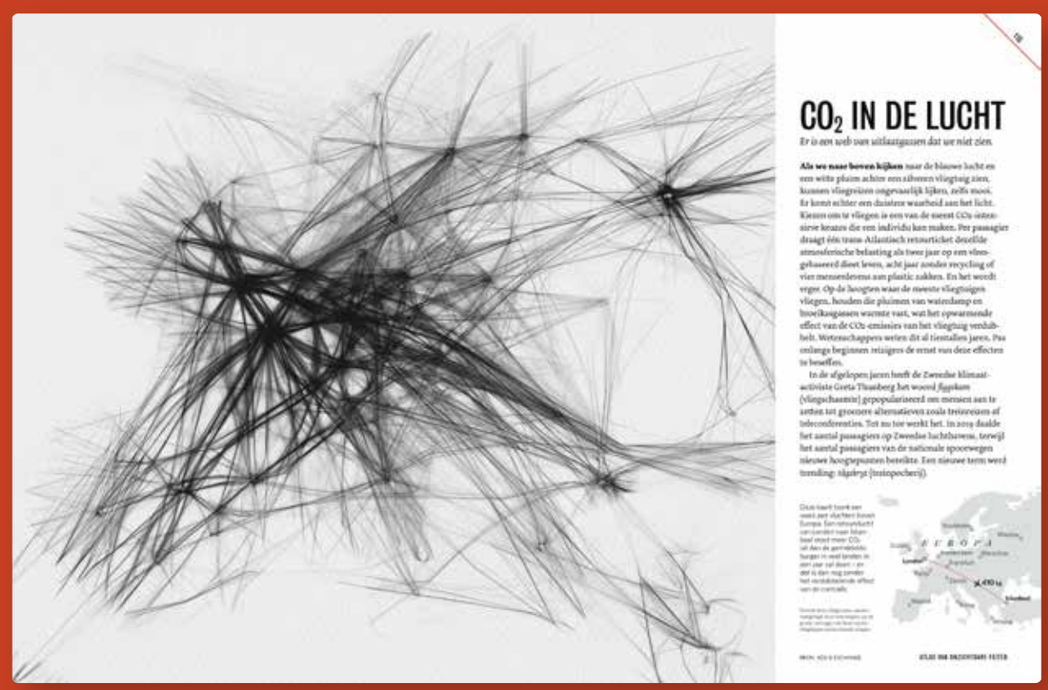

JAMES CHESHIRE EN OLIVER UBERTI

Atlas van de onzichtbare feiten

Dit schitterende boek laat zien hoe prachtig, verrassend en informatief een atlas kan zijn. Geograaf James Cheshire en ontwerper Oliver Uberti baseren hun adembenemende kaarten op tal van datasets. Aan de hand daarvan brengen ze onder meer de geluks- en angstniveaus over de hele wereld in kaart en traceren ze onderzeese kabels, oude rivierlopen, scheepslijnen en vluchtelingenstromen. Ook zien we waar het zeewater het hardst stijgt, hoe de golfstromen veranderen en waar je de meeste turbulentie kunt verwachten.

Een adembenemend mooi boek dat uitnodigt tot verwondering

JAMES CHESHIRE en OLIVER UBERTI wonnen tal van prijzen voor hun cartografie. Hun kaarten zijn tentoongesteld in meerdere musea en zijn ook te vinden in *National Geographic*, *Wired*, de *Financial Times* en *The Guardian*.

'Fantastisch boek' – **DAVE EGGERS**

'Intrigerend' – **NATURE**

'Ze laten zien wat een atlas kan zijn' – **THE NEW YORK TIMES**

9 789056 159757

Originele Titel: *Atlas of the Invisible* • Vertaling: Ger Meesters

€ 22,50 • Hardback in kleur • 224 pagina's • 18,5 x 24,5 cm • NUR 905
ISBN 978 90 5615 975 7 • November 2022 • Noordboek

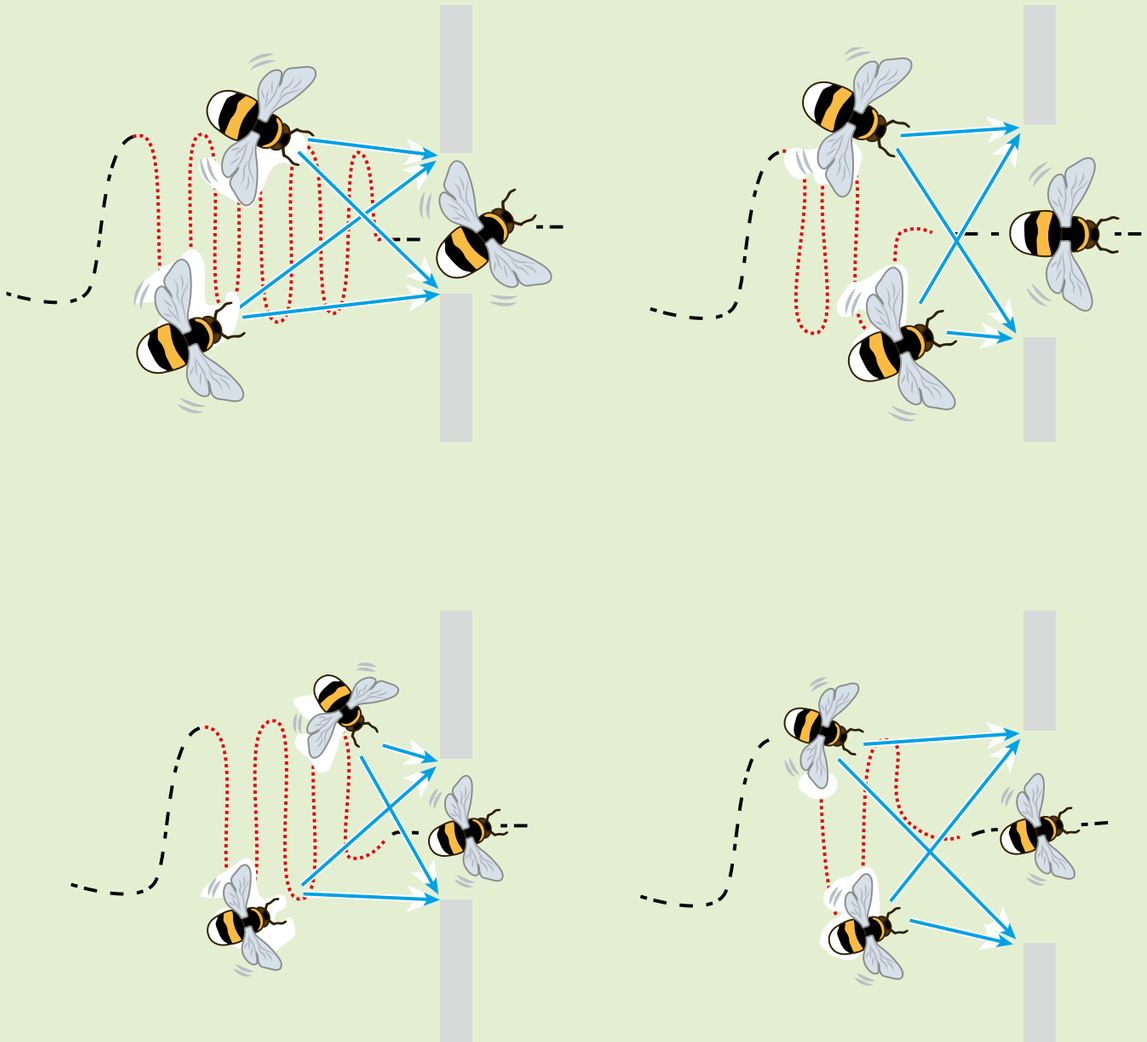

'De tijd ligt ver achter ons dat insecten werden gezien als kleine machines, niet in staat tot complex denken, tot emoties en tot leren. Voor een toegankelijke introductie tot de wonderbaarlijk bijenintelligentie kan men zich geen betere gids wensen dan Lars Chittka.'

FRANS DE WAAL auteur van
Zijn wij slim genoeg om te weten hoe slim dieren zijn?

LARS CHITTKA

Het bewustzijn van de bij

Verrassend onderzoek naar de intelligentie van bijen

Bijen hebben een piepklein zenuwstelsel. Hun hersenen hebben de grootte van een vierkante millimeter. In dit boek laat etholoog Lars Chittka zien dat bijen desondanks over opmerkelijke cognitieve vermogens beschikken. Ze zijn slim, hebben een persoonlijkheid, herkennen bloemen en menselijke gezichten, communiceren via een eigen taal, vertonen emoties, kunnen tellen en gebruiken eenvoudige gereedschappen. Ze leren van elkaar en weten problemen op te lossen. Bijen zien meer kleuren dan wij, maar schakelen soms om naar een zwart-witvisie om overbelasting van hun visuele brein te voorkomen.

We wisten al dat bijen een 'korfgeest' hebben en daardoor geweldig samenwerken. *Het bewustzijn van de bij* laat zien dat bijen ook als individu uniek en intelligent zijn.

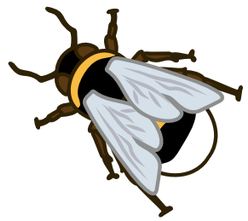

LARS CHITTKA is hoogleraar gedrags- en ervaringsecologie aan de Queen Mary University in London.

9 789056 159832

Originele titel: *The Mind of Bee* • Vertaling: Rein Gerritsen

€ 39,90 • Paperback met flappen, in kleur • 416 pagina's • 15 x 23 cm • NUR 910
ISBN 978 90 5615 983 2 • Oktober 2022 • Noordboek

ADAM HART-DAVIS

De konijnen van Fibonacci

En 49 andere baanbrekende ontdekkingen uit de wiskunde

Hoe kan een vlinder het weer veranderen? Bestaat er een computer die elke vergelijking kan oplossen? Waarom zitten er zestig seconden in een minuut?

Deze en andere vragen worden beantwoord in dit boek, dat baanbrekende ontdekkingen uit de wiskunde bevat. Ook maken we kennis met de belangrijkste wiskundigen vanaf de Griekse oudheid tot heden. We lezen over hun belangrijkste doorbraken rond intrigerende onderwerpen als wiskundige oneindigheid, priemgetallen en de 'laatste stelling' van Fermat. In elk hoofdstuk van dit toegankelijke boek zien we hoe wiskunde werkt.

ADAM HART-DAVIS is wetenschapsjournalist en documentairemaker. Hij heeft verschillende televisie- en radioprijzen gewonnen. Hij is auteur van meer dan dertig boeken en ontving maar liefst veertien eredoctoraten.

Originele titel: *Fibonacci's Rabbits* • Vertaling: Erick Vermeulen

€ 19,90 • Paperback met flappen in kleur • 176 pagina's • 15 x 23 cm • NUR 910
ISBN 978 90 5615 984 9 • Januari 2023 • Noordboek

PIETER DE HAAN, SJOERD NOTA
ONDER REDACTIE VAN KARIN BROER

Shared space

Een innovatief verkeersconcept zonder regels

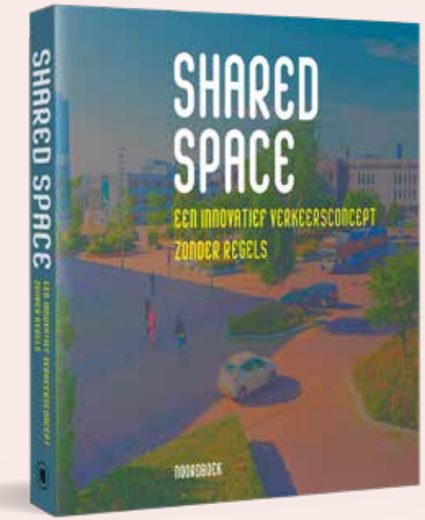

De afgelopen 25 jaar heeft zich een stille revolutie voltrokken. Tal van kruisingen, straten en pleinen in Noord-Nederland zijn op een andere manier ingericht dan volgens de gebruikelijke richtlijnen op het gebied van infrastructuur en verkeer.

Het was de Friese Verkeerskundige Hans Monderman die vanaf de jaren tachtig van de vorige eeuw zocht naar manieren om van de openbare ruimte weer een 'mensruimte' te maken waarin verkeerssituaties gereguleerd worden op basis van eigen verantwoordelijkheid van mensen, in plaats van op basis van regels en verkeersborden. Zijn aanvankelijk controversiële ideeën ontwikkelden zich tot een aanpak met de naam Shared Space, tegenwoordig een waardevol onderdeel van de gereedschapskist van verkeerskundigen, stedenbouwkundigen en landschapsontwerpers. Deze aanpak biedt aanknopingspunten voor hedendaagse maatschappelijke opgaven, waaronder het klimaatbestendiger maken van de openbare ruimte.

Dit boek bevat een overzicht van de ontwikkeling van Shared Space. Prachtige foto's van onder anderen Reyer Boxem tonen hoe het concept in Noord-Nederland is toegepast.

Verkeerskundige SJOERD NOTA en verkeerspsycholoog PIETER DE HAAN zijn beiden verbonden aan Kenniscentrum Shared Space en houden zich bezig met onderzoek en advies voor een verkeersveilige en aantrekkelijke inrichting van de openbare ruimte.
KARIN BROER is journalist en tekstschrijver, gespecialiseerd in verkeer en fietsen.

In samenwerking met *Kenniscentrum Shared Space*

Ca. € 22,50 • Paperback met flappen • Ca. 160 pagina's • 24 x 24 cm • NUR 976
ISBN 978 90 5615 985 6 • Oktober 2022 • Noordboek

GERDIEN BERTRAM-TROOST EN SIEBREN MIEDEMA

Bezield onderwijs

Vorming, levensbeschouwing en burgerschap

Het onderwijs rust leerlingen en studenten toe om als burgers volwaardig hun plek in de samenleving in te nemen. Goed burgerschap is niet alleen een kwestie van wetskennis en fatsoen. Het gaat ook om het mens- en wereldbeeld. Om levensbeschouwing dus. Levensbeschouwing en burgerschap zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

Pedagogen Gerdien Bertram-Troost en Siebren Miedema bespreken wat dit betekent voor het onderwijs. Dit doen zij aan de hand van thema's als diversiteit en inclusiviteit, de plek van religie in het onderwijs en de reikwijdte van de onderwijsvrijheid. Ook komen weerbaarheid en de zorg voor de ziel van leerlingen, studenten en leerkrachten ter sprake. Want zonder bezieling gaat het niet in het onderwijs.

GERDIEN BERTRAM-TROOST is hoogleraar Onderwijs in levensbeschouwelijk en pedagogisch perspectief aan de faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit Amsterdam.
SIEBREN MIEDEMA is emeritus hoogleraar Algemene Pedagogiek aan de faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen, en Godsdienstpedagogiek aan de faculteit Religie en Theologie van de Vrije Universiteit Amsterdam.

€ 16,90 • Paperback met flappen • 128 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 981 8 • September 2022 • Noordboek

PEDAGOGIEK

JOSINA CAROLINA VAN LYNDEN

Logica

De kunst van het redeneren

Logica. De kunst van het redeneren is het eerste logicaboek van een vrouwelijke denker in Europa. Het is in Amsterdam geschreven door de onterecht vergeten Josina Carolina van Lynden (1717-1791). In ruim driehonderd toegankelijke paragrafen praat Van Lynden de lezer bij over drogredenen, argumenten en argumentatietechnieken. Ze laat en passant zien dat het in haar tijd opkomende materialisme zich veelvuldig bedient van onjuiste redeneringen.

De pers noemde dit boek bij verschijning in 1770 'gevaarlijk'. Straks zien we minder scherp denkende mannen nog 'een vreemd figuur maken bij hun slimmere vrouwen', aldus *De Vaderlandsche Letteroefeningen*.

Barones JOSINA CAROLINA VAN LYNDEN trouwde, ondanks verzet van haar familie, onder haar stand met een predikant. Ze bewerkte meerdere van diens teksten. Ze publiceerde haar logicaboek onder haar eigen naam.

Originele titel: *Logica, of redenkunde* Hertaling en inleiding: C.L. Vermeulen

€ 27,50 • Paperback met flappen • 224 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 979 5 • Januari 2023 • Noordboek

FILOSOFIE

MARCUS TULLIUS CICERO

Vriendschap

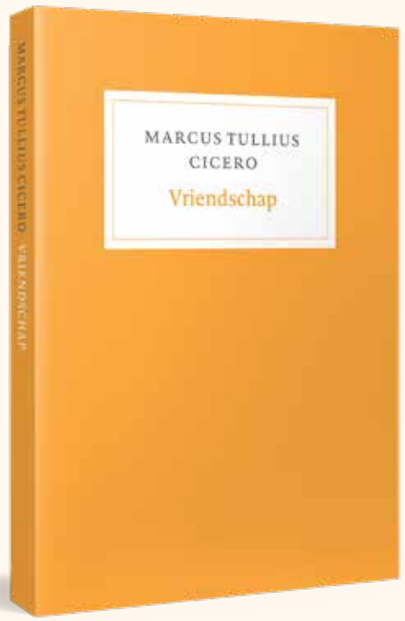

‘De menselijke natuur houdt niet van eenzaamheid en is altijd op zoek naar iets of iemand om op te steunen, en bij je beste vriend is dat het meest plezierig. Vriendschap is dan ook de enige menselijke aangelegenheid waarvan het nut nooit ter discussie staat. De vriendschapsband bevat alles wat mensen nastrevenswaardig vinden: eer, roem, gemoedsrust en vreugde. Waar deze dingen voorhanden zijn, is het leven gelukkig.’

De Romeinse denker en staatsman Marcus Tullius Cicero (106-43 v.Chr.) buigt zich in deze filosofische dialoog over de vraag wat vriendschap ten diepste is.

MARCUS TULLIUS CICERO was een Romeins politicus, filosoof en redenaar. Nadat hij zich terugtrok uit de actieve politiek schreef hij deze charmante dialoog over vriendschap

Originele titel: *Laelius de amicitia* • Vertaling: Rogier van der Wal

€ 14,90 • Paperback met flappen • 96 pagina’s • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 932 0 • September 2022 • Noordboek

RICK DOLPHIJN

Filosofie van de materie

Een meditatie

Er zitten barsten in de wereld en dat hebben wij gedaan. Ons denken in tegenstellingen – mens tegenover andere levensvormen, man tegenover vrouw, wit tegenover zwart, techniek tegenover natuur – heeft geleid tot een wereld die de wereld niet meer is. Laten we niet naïef zijn; het zijn barsten die niet gerepareerd kunnen worden, het zijn wonden die niet helen. Ze vragen niet om ‘oplossingen’. We moeten volgens de barsten leven en met zorg en aandacht zoeken naar het leven dat deze wonden mogelijk maakt.

Vanuit de filosofie van Spinoza, Deleuze en Serres, de literatuur van Murakami, het posthumanisme, nieuw materialisme en ecofeminisme begint Rick Dolphijn met wat ons, dwars door alle tegenstellingen heen, verbindt: de materie. Vanuit die verbinding laat hij ons een wereld zien die levendiger, warmer en vriendelijker is. Zoals de landmeter die na de vloed het nieuwe land verdeelt onder alles wat leeft, laat deze meditatie zich lezen als een voorstel om onze gehavende wereld te omarmen en tot de mooist mogelijke te maken.

Dr. RICK DOLPHIJN is filosoof en universitair hoofddocent bij de faculteit Media en Cultuurwetenschappen aan de Universiteit Utrecht en Honorary Professor literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Hong Kong.

Originele titel: *Philosophy of Matter; a Meditation* • Vertaling: Rutger H. Cornets de Groot

€ 19,90 • Paperback met flappen • 144 pagina’s • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 974 0 • Augustus 2022 • Noordboek

HENK VAN WOUDENBERG

De lessen van Wouter Applemuzz

Filosofisch dagboek van een enigszins hoogbegaafde dolende ziel met een schitterende missie

Wouter Muzz, bijgenaamd Applemuzz, is een begenadigde, enigszins knorrige natuurkundedocent. Hij wil een goede leraar zijn, zowel voor zijn klas, zijn zoon als voor zichzelf. In zijn dagboek beschrijft hij zijn vorderingen, waarbij hij zichzelf (en ons) het nodige huiswerk geeft. Terwijl hij de belangrijkste onderwijsliteratuur bespreekt, vraagt Muzz zich af wat leren ten diepste is. Iets met eigenaarschap. Iets met bewustzijn. Iets met het leven zelf. Maar wat is eigenaarschap precies? En wat is bewustzijn? En hoe komt het toch dat hij dat heeft? Het zijn vragen waarop zelfs de grootste filosofen na 2500 jaar piekeren geen antwoord hebben. Zou Digi, het aan hem toevertrouwde superbrein, raad weten?

De lessen van Wouter Applemuzz is filosofische factie voor wie zich gedreven maar blijgeestig wil verdiepen in de vraag wat leren ten diepste is.

HENK VAN WOUDENBERG zou graag een wijsgeer willen zijn met een eigen filosofische school, ergens ver terug in de Griekse oudheid. Of anders zou hij het liefst leven in een hippiekolonie in de vroege jaren zeventig, waarin het optimisme nog niet is ingehaald door het realisme en men bij het woord 'beschaving' niet aan een museum denkt. In werkelijkheid is hij leraar, schoolleider en onderwijsadviseur bij Stichting SOL.

€ 22,50 • Paperback met flappen • 272 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 300 | 730
ISBN 978 90 5615 982 5 • Oktober 2022 • Noordboek

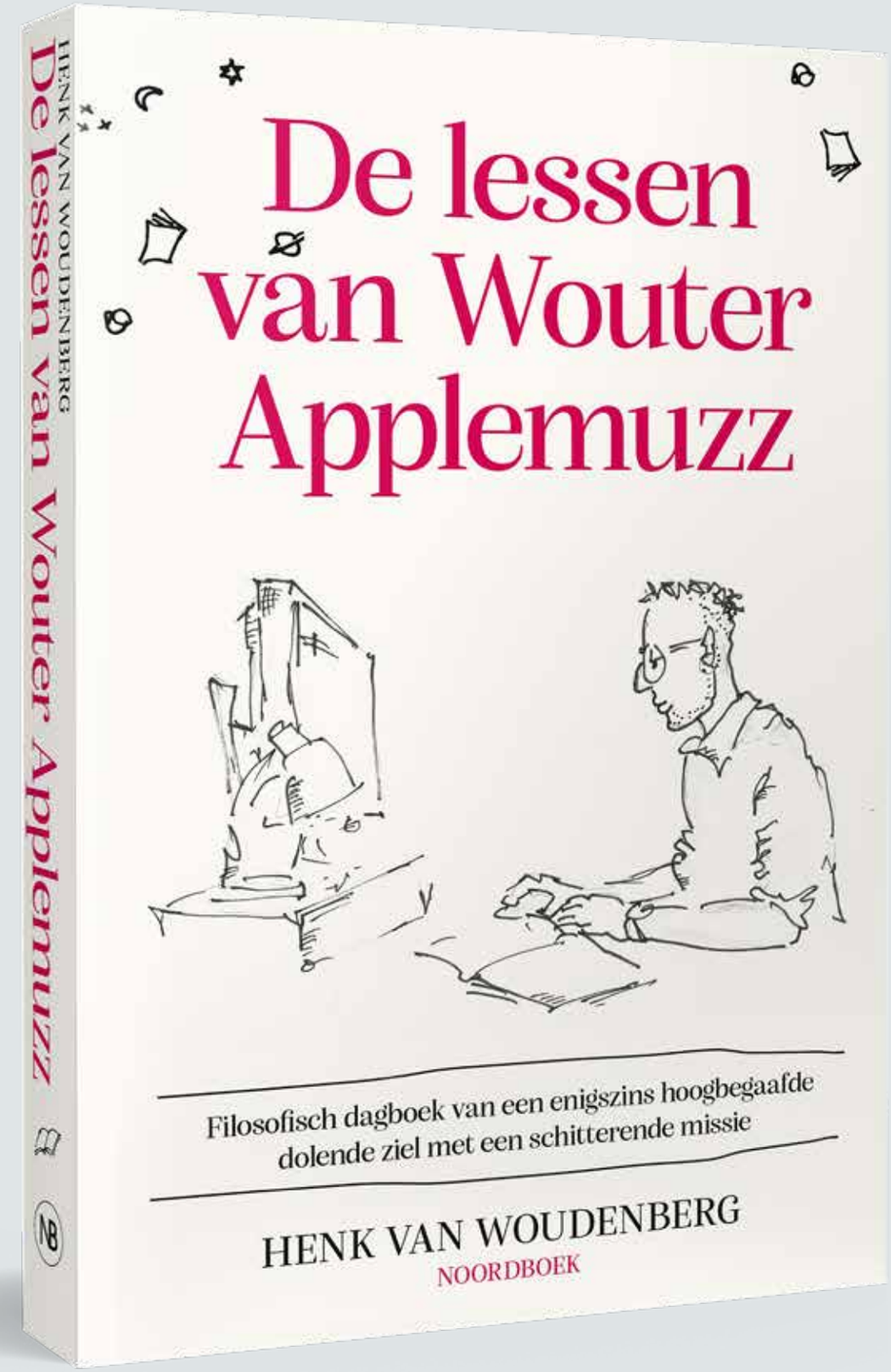

SUE DONALDSON EN WILL KYMLICKA

Zoöpolis

Een politieke theorie van dierenrechten

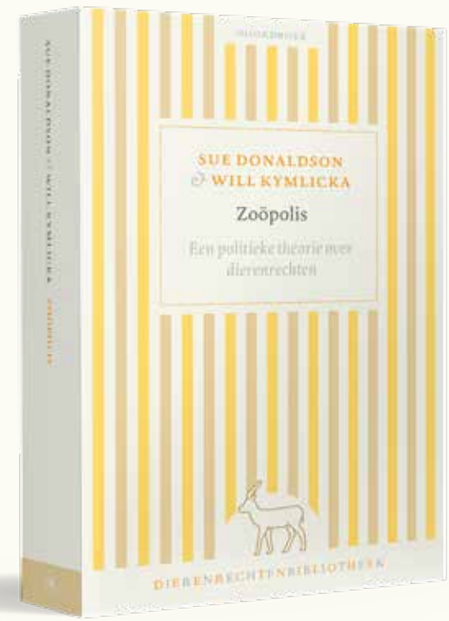

Natuurlijk verdient elk dier grondrechten. Maar ook de gemeenschappen waarin zij leven horen we wettelijk te beschermen. In dit zeer invloedrijke boek laten de Canadese politieke wetenschappers Sue Donaldson en Will Kymlicka zien welke rechten bij de verschillende dierengemeenschappen passen.
Dieren in de wildernis vormen hun eigen soevereine gemeenschappen, die recht hebben op bescherming tegen kolonisatie, invasie, overheersing en andere bedreigingen van hun zelfbeschikking. Gedomesticeerde dieren kunnen we zien als volwaardige leden van de gemeenschap met bijpassende rechten. Liminale dieren zijn wild, maar leven tussen de mens. Zij dienen rechten te krijgen die passen bij hun tussenpositie.

SUE DONALDSON is essayist. Ze publiceerde ook *Foods That Don't Bite Back*. WILL KYMLICKA publiceerde zes boeken bij Oxford University Press. Zijn *Contemporary Political Philosophy: An Introduction* en *Multicultural Citizenship* gelden als standaardwerken in de politieke filosofie. Hij is hoogleraar politieke filosofie aan Queen's University. Het nawoord bij dit boek is van dierenbeschermer Michel Vandenbosch.

'Overtuigend, zowel qua kritiek op bestaande dierenrechtentheorieën, als qua schets van een politieke theorie (...). Een belangrijke en originele bijdrage aan het debat rond dierenrechten.'
EVA MEIJER in *Krisis*

Originele titel: *Zoopolis. A Political Theory of Animal Rights* • Vertaling: T.H.M. (Dick) Lagrand

€ 29,90 • Paperback met flappen • 592 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 978 8 • Oktober 2022 • Noordboek

TOM REGAN

Pleidooi voor dierenrechten

Dieren hebben hun eigen levensdoelen. Daarom mogen ze niet zonder meer als middel worden ingezet voor onze doelen. Dit (kantiaanse) standpunt werkte de Amerikaanse filosoof Tom Regan (1938-2017) uit in dit wereldberoemde boek. *The Case for Animal Rights*, een klassieker uit 1983, verschijnt nu voor het eerst in het Nederlands, met een nawoord van Michel Vandenbosch.

'Het is misschien wel de meest consistente en meest onwrikbare verdediging van dierenrechten.'
TOM L. BEAUCHAMP, Georgetown University

TOM REGAN was hoogleraar filosofie aan de North Carolina State University. Zijn werk heeft nog altijd veel aanhang binnen en buiten de universiteiten. Hij schreef meerdere boeken over dierenrechten.

Originele titel: *The Case for Animal Rights* • Vertaling: Joris Capenberghs

€ 29,90 • Paperback met flappen • 656 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 730
ISBN 978 90 5615 980 1 • November 2022 • Noordboek

MARCUS LEROY

Je weg vinden in het daoïsme

De weg vinden in het daoïsme – ook 'taoïsme' gespeld – is voor een westerling beslist niet eenvoudig. Oosterse filosofie is immers evenzeer beleven als denken. Bovendien omvat en integreert het daoïsme alle velden van het mens-zijn. Het is non-conformistisch en antiautoritair, ook ten aanzien van zichzelf: het pretendeert niet de waarheid te kennen; het legt geen regels of voorschriften op.

In *Je weg vinden in het daoïsme* krijgt de lezer een stap voor stap opgebouwde leidraad, glashelder en compleet. Het boek steunt uitvoerig op het werk van sinologen en specialisten van het Chinese denken, maar het gaat verder. Het wijst op verbanden met westers denken en moderne wetenschappelijke inzichten. En het toont wat het daoïsme vandaag voor ons kan betekenen. Niettemin is het niet therapeutisch bedoeld; het laat de lezer alle vrijheid om zijn eigen weg te vinden.

MARCUS LEROY, voormalig Belgisch diplomaat, woonde tientallen jaren in Afrika en Zuidoost-Azië. Al meer dan twintig jaar verdiept hij zich in het daoïsme. Voor hem bestaat er geen betere levensfilosofie.

€ 19,90 • Paperback • Ca. 160 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 739
ISBN 978 90 5615 959 7 • September 2022 • Sterck & De Vreese

JACOB TOPPER

De Wonsstelling

Wanhoopslinie voor Kornwerderzand

Met veel te weinig manschappen, militair materieel en slechts met geïmproviseerde versterkingen verdedigde het Nederlandse leger in mei 1940 de Friese Wonsstelling tegen de Duitse aanval. Dit met unieke foto's en kaarten geïllustreerde boek geeft een uitputtend verslag van de voorbereidingen en de gevechtshandelingen, gebaseerd op nooit eerder gepubliceerde verslagen en persoonlijke aantekeningen van militairen en burgers.

€ 24,90 • Hardcover • 192 pagina's • 17 x 24 cm • NUR 689
ISBN 978 90 5615 934 4 • Noordboek

HANNEKE DE JONG

Wat het hele dorp wist

Het zwijgen van een Joods oorlogskind

Lion woont in Israël. Voor zijn zestiende verjaardag mag hij met zijn moeder en opa op vakantie naar Nederland. Daar groeide opa op in Friesland. Lion heeft vaak gevraagd naar opa's leven van toen, maar antwoorden kreeg hij nooit. De geschiedenis van zijn grootvader heeft iets te maken met de Tweede Wereldoorlog. Hij was toen een peuter, dus hoe zit dat precies?

€ 14,90 • Hardcover • 136 pagina's • 14 x 21,5 cm • NUR 280
ISBN 978 90 5615 930 6 • Noordboek

TJIBBE HOOGHIEMSTRA EN DOUWE KOOTSTRA

Stabij

Tjibbe Hooghiemstra (beeldend kunstenaar) en Douwe Kootstra (schrijver en verteller) zijn gek op stabijs. Tjibbe heeft al jaren zulke honden. Die inspireerden hem tot een uitgebreide serie tekeningen. Los van de verbeeldingen van Tjibbe schreef Douwe verhalen die één overeenkomst hebben: een stabij speelt de hoofdrol.

€ 14,90 • Hardcover (in kleur) • 96 pagina's • 13,5 x 18,5 cm • NUR 640
ISBN 978 90 5615 896 5 • Noordboek

GESCHIEDENIS EN KUNST

€ 29,90 • ISBN 9789056159139

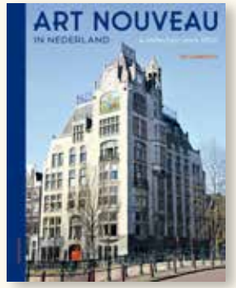

€ 49,90 • ISBN 9789056156893

€ 39,95 • ISBN 9789056157937

€ 39,90 • ISBN 9789056158071

€ 22,50 • ISBN 9789056157890

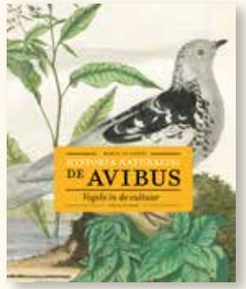

€ 39,95 • ISBN 9789056159146

€ 34,90 • ISBN 9789056155841

€ 24,90 • ISBN 9789056155926

€ 20,90 • ISBN 9789082683653

€ 20,90 • ISBN 9789056156572

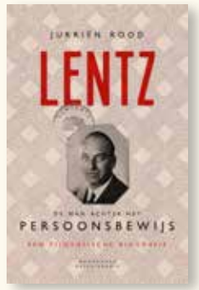

€ 32,50 • ISBN 9789056158200

€ 24,90 • ISBN 9789056157920

€ 32,50 • ISBN 9789056158729

€ 39,90 • ISBN 9789056155285

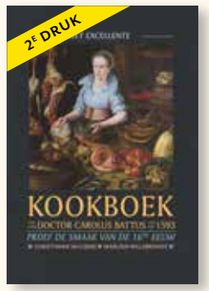

€ 29,95 • ISBN 9789056156497

€ 29,95 • ISBN 9789056157944

TUINIEREN

€ 22,50 • ISBN 9789056156084

€ 22,50 • ISBN 9789056158699

€ 22,50 • ISBN 9789056157142

€ 24,90 • ISBN 9789056159290

€ 34,90 • ISBN 9789056156619

€ 19,95 • ISBN 9789056158835

€ 27,50 • ISBN 9789082683646

€ 39,95 • ISBN 9789056157166

WANDELEN - FIETSEN - RECREATIE

€ 35,00 • ISBN 9789056157128

€ 29,95 • ISBN 9789056158798

€ 24,99 • ISBN 9789056158453

€ 19,90 • ISBN 9789056157500

LIFESTYLE

€ 24,90 • ISBN 9789056156541

€ 24,95 • ISBN 978956159184

€ 24,95 • ISBN 9789056156473

€ 27,50 • ISBN 9789056155384

VOGELS

€ 34,90 • ISBN 9789056157821

€ 22,50 • ISBN 9789056156701

€ 34,90 • ISBN 9789056155483

€ 19,90 • ISBN 9789056157838

€ 19,90 • ISBN 9789056156930

€ 19,90 • ISBN 9789056154967

€ 14,90 • ISBN 9789056156398

€ 22,90 • ISBN 9789056157227

NATUUR

€ 39,90 • ISBN 9789056156039

€ 49,90 • ISBN 9789056156732

€ 49,90 • ISBN 9789056159207

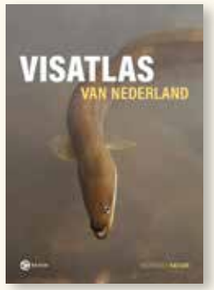

€ 37,95 • ISBN 9789056156640

NATURE WRITING

€ 24,90 • ISBN 9789056157807

€ 22,50 • ISBN 9789056155933

€ 22,90 • ISBN 9789056157814

€ 24,90 • ISBN 978905619221

WETENSCHAP

€ 24,90 • ISBN 9789056157685

€ 19,90 • ISBN 9789056157173

€ 39,95 • ISBN 9789056158804

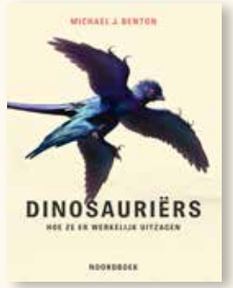

€ 29,90 • ISBN 9789056159047

€ 22,50 • ISBN 9789056158132

€ 24,90 • ISBN 9789056157692

€ 17,50 • ISBN 9789056158118

€ 17,50 • ISBN 9789056158125

TAAL

€ 24,90 • ISBN 9789056155346

€ 24,90 • ISBN 9789056156510

€ 23,90 • ISBN 9789056158866

€ 17,50 • ISBN 9789056158873

FILOSOFIE

€ 22,50 • ISBN 9789056158156

€ 24,90 • ISBN 9789056158583

€ 22,50 • ISBN 9789056158224

€ 17,90 • ISBN 9789056157661

CONTACTINFORMATIE

UITGEVERIJ NOORDBOEK
UITGEVERIJ NOORDBOEK | HL BOOKS

Postbus 234, 8400 AE Gorredijk
Hellingbaas 1, 8401 JH Gorredijk
T +31 (0)513 490 319
E info@noordboek.nl

UITGEVERIJ STERCK & DE VREESE

Postbus 234, 8400 AE Gorredijk
Hellingbaas 1, 8401 JH Gorredijk
T +31 (0)513 490 319
E info@sterckendevreese.nl

VERTEGENWOORDIGING NEDERLAND

Veltman Distributie B.V.
Energieweg 3
3542 DZ Utrecht
T +31 (0)346 284 242

E verkoop@veltmandistributie.nl
www.veltmandistributie.nl

Henry Franssen
T +31 (0)6 57 113 472
E henry@veltmandistributie.nl

Maureen Turenhout
T +31 (0)6 26 898 726
E maureen@veltmandistributie.nl

Pers en publiciteit Nederland
Erica van 't Leven
T +31 (0)6 30 595 487
E erica@lopendezaken.nl

Sylvie Steffers
T +31 (0)6 21 700 691
E sylvie@lopendezaken.nl

VERTEGENWOORDIGING BELGIË

Mythras Books BV
Duboisstraat 50
2060 Antwerpen
België
T +32 3 361 29 93

E info@mythrasbooks.be
www.mythrasbooks.be

Verkoop binnendienst
Pieter Geelen
Ingrid van de Vloet
bestellingen@mythrasbooks.be
T +32 3 361 29 93

Verkoop buitendienst
Joeri Dewallef
T +32 470 65 13 94
E joeri.dewallef@mythrasbooks.be

PR & marketing
Annelies Dyck
T +32 494 27 72 17
E annelies.dyck@mythrasbooks.be

Eva Van Ootegem
T +32 491 06 65 30
E eva.vanootegem@mythrasbooks.be

Wil je op de hoogte blijven, meld je aan voor de nieuwsbrief via www.noordboek.nl
en volg Sterck & De Vreese en Noordboek op Facebook.

www.sterckendevreese.nl | www.noordboek.nl

Alle vermelde titels, publicatiedata en prijzen zijn onder voorbehoud.
Aan deze catalogus kunnen geen rechten worden ontleend.

Afbeelding voorkant: zwarte specht, Markus Varesvuo | www.agami.nl

ONTWERP BARBARA JONKERS • OPMAAK DTP-ATELIER

sterck & de vreese NOORDBOEK NOORDBOEK HL BOOKS

ONDERDEEL VAN 20 LEAFDESDICHTEN EN IN LIET FAN WANHOOP BV